

Zdravstvu vsa naša skrb

Okrajni ljudski odbor je razpravljal o obeh bolnišnicah, ki le stežka zadoščata rastočim potrebam — Rešitev iz težav je samo v novogradnji, ki bo zahtevala znatne naložbe — Vsa družba mora priskočiti na pomoč in prispevati za razvoj zdravstva

Na petkovi seji obeh zborov okrajnega ljudskega odbora v Novem mestu so odborniki v dobrih treh urah sprejeli vrsto odlokov, predlogov, odločb in drugih predpisov ter izglasovali zaupnice nekaterim osebam na novih odgovornih delovnih mestih. Po glavni točki dnevnega reda, v kateri je bil obrazložen načrt za razširitev bolnišnic v Novem mestu in Brežicah, so sledila še poročila okrajnega sveta za prosveto o organizaciji strokovnega šolskega v okraju. Odborniki so podrobneje razpravljali o ustanovitvi, pomenu in financiranju Srednje kmetijske šole na Grmu ter o ukinitvi Gospodinske in Gostinske šole in ustanovitvi in financiranju novega Zavoda za napredek gostinstva in gospodinjstva v Novem mestu.

Obširna razprava o stanju zdravstvenih ustanov v okraju je samo potrdila mnenje, da v sedanjih pogojih novomeška in brežiška bolnišnica ne moreta več zadostiti potrebam. V obeh je 682 postelj, zmogljivost pa je le 503 ležišč. To pomeni, da sta preveč obremenjeni. V takih pogojih je normalno zdravljenje povsem nemogoče. Ni bilo malokrat, ko sta na eni postelji v novomeški bolnišnici ležali kar dve bolnici. Prenatran je zlasti ginekološki in porodniški oddelek, v katerem je bila zasedba tudi že 118,2-odstotna. V svetovnem merilu so oddelki te vrste zasedeni le 60-odstotno. Ta primerjava samo potrjuje, kako pereče je vprašanje zdravstva pri nas.

Organi OLO in ObLO so že večkrat razpravljali o težkih pogojih, v katerih novomeška in brežiška bolnišnica zdravita ljudi ne samo novomeškega, ampak tudi drugih okrajev. Obe bolnišnici pa sta že pred leti pripravili načrte za dograditev in gradnjo novih zdravstvenih objektov. Do 1964 bo novomeška bolnišnica zgradila prostore za nekaj novih oddelkov, ti pa bodo imeli tudi več tako imenovanih funkcionalnih prostorov kot sedanji oddelki. Brežiška bolnišnica bo dogradila trakt ter kuhinjo in pralnico. Z ozirom na neprestani dotok

novih bolnikov bo treba vprašanje dograditve in novih gradenj čimprej rešiti, zlasti ker imamo v okraju samo dve zdravstveni središči, in sicer v Novem mestu in Brežicah.

Nova objekta novomeške in brežiške bolnišnice bosta veljala že v prvi fazi grad-

nje skoraj eno milijardo dinarjev. Za izgradnjo novih objektov brežiške bolnišnice je namreč potrebno 350 milijonov dinarjev, za izgradnjo nove splošne bolnišnice v Novem mestu pa samo v prvi fazi 700 milijonov dinarjev. Investitorja ne bosta mogla kriti vseh stroškov. Prispevali bosta del sredstev, ki jih sami ustvarita. Za gradnjo novomeške bolnišnice bo 50 odstotkov sredstev, predvidenih za prvo fazo prispeval republiški izvršni svet. Stroške pa bodo krili tudi s prispevki gospodarskih organizacij, ustanov in drugih. Okrajni ljudski odbor bo preko občinskih ljudskih odborov, zlasti pa preko njihovih zborov proizvajalcev, zaprosil prej našteje organizacije in ustano-

ve, naj v treh letih zberejo potrebna sredstva, in sicer vsako leto znesek v višini odstotka od izplačanih osebnih dohodkov. Računajo tudi na pomoč privatnih gospodarstev. V tej človekoljubni akciji, ko gre za ureditev in izgradnjo zdravstvenih prostorov, naj bi pomagal res vsi prebivalci našega okraja.

V času, ko se že pripravljajo družbeni plan okraja za naslednje leto in bodo odborniki obeh zborov OLO o njem razpravljali na prihodnji seji, predlog o zbiranju sredstev za gradnjo bolnišnic na prej opisani način ni prezgoden. Gospodarske in druge organizacije se bodo v novem gospodarskem letu spoprijele z novimi nalogami in težavami, zato je prav, da že zdaj razmišljajo o svojem prispevku k skupnim prizadevanjem. Dajmo prednost zdravstvenemu vprašanju, kot doprinos v splošni skrbi za človeka!

PLENUM SZDL NOVO MESTO O TRŽNIH RAZMERAH

DOKLEJ TAKO?

Ponedeljkov plenum Občinskega odbora SZDL Novo mesto je med drugim razpravljal tudi o tržnih razmerah in trgovini v novomeški komuni. V dokaj ostri razpravi so ugotovili, da so tržne razmere zelo neurejene, še posebej pa velja to za trg s kmetijskimi pridelki. Trgovska mreža je slabo založena, ni izbire blaga, kupna moč pa se odlična na druga področja. Novomeška komuna je edina, v kateri še ni urednično priporočilo OLO in sklep ljudskega odbora občine o reorganizaciji in specializaciji trgovske mreže.

Tudi vprašanje kombinata, ki bi združil KGP, mlekarstvo in mesarstvo in pomagal odpraviti težave v preskrbi, je kljub mnogim razpravam še vedno odprto.

V Novem mestu je mnogo prodajaln, toda vse so nesodobno urejene. Kolektivni trgovskih podjetij so zelo malo razmišljali o razvoju, ki jih je prav zato prehitel.

Starokopitnost v vodstvu posameznih trgovskih podjetij, ki se ne morejo, ali morda celo nečesto prilagoditi načelom sodobne socialistične trgovine, je v marsičem kriva za takšno stanje. Videti je celo, da se je

okoli reorganizacije trgovine v Novem mestu razpredel boj za »stolčke«. Pleium je vse takšne pojave obsodil in zavzel odločna stališča, ki jih bo treba takoj uresničevati tako, kot to zahteva razvoj trgovine in narekujejo družbeni interesi. Vsa subjektivna trenja, ki so bila doslej največja ovira pri razvoju, bodo morala odpasti. Podrobneje bomo o plenumu poročali v prihodnjic.

Izobraževanje nepogrešljiv pomočnik

Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela nudi podjetjem neprecenljive usluge — Znanje in izobrazba imata v sodobni proizvodnji vedno večji pomen — Obsežen program seminarjev, tečajev in predavanj

Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela stopa v tretje leto delovanja. Njegova dejavnost se odvija letos v dve smeri: v izobraževanje kadrov in v povečanje organizacije in produktivnosti dela v gospodarskih organizacijah.

Našo javnost želimo tokrat seznaniti s tem, kako bomo v letošnji sezoni uresničili prvi del naloge. Pri tem je treba poudariti, da bo zavod sprično vedno aktivnejše dejavnosti občinskih delavskih univerz na vseh področjih izobraževanja državljanov in upravljavcev razvijal predvsem tiste oblike družbeno ekonomskega in strokovnega izobraževanja, za katere je potrebno in ekonomično imeti v okviru skupnosti komun posebno ustanovo. Tako smo zadržali osnovne, problemske in poglobilne seminarje za vodilne kadre samoupravljanja in člane upravnih organov. V tej prvi skupini obsega program v sezoni 1961-62 aktualne intenzivne seminarje, kot so: organizacija splošnih in ostalih služb v podjetju, delo v zvezi z investicijskim planiranjem in programiranjem, sistem dela vodilnih kadrov v gospodarskih organizacijah, poslovna psihologija, notranji predpisi v gospodarskih organizacijah, vloga strokovnih komisij pri delavskih svetih, in seminarje, ki bodo kadrom posredovali poglobljeno znanje in jih seznanjali s sodobni-

mi načeli poslovanja, temeljnimi nalogami organov upravljanja, etičnim vrednotenjem in položajem človeka v socializmu ter uveljavljanjem tehnike in tehnoloških procesov v proizvodnji. Iz omenjene skupine smo že izvedli trodnevni konzultativni seminar za sestavo pravilnika o delitvi čistega dohodka in pravilnika o osebnih dohodkih, ki se ga je udeležilo okoli 90 predstavnikov gospodarskih organizacij. Iz pregleda rezultatov ankete je razvidno, da je bil seminar podjetjem nujno potreben, saj je večina anketirancev izjavila, da šele pripravljajo osnove in merila ter da še nimajo pripravljenih tekstualnih delov pravilnika in poskusnih izračunov.

V drugi del izobraževalnega programa sodijo specialni tečajji in seminarji za funkcionalno izobrazbo strokovnega kadra v proizvodnji in upravi, posebno pa za dopolnilno znanje srednjemu vodilnemu kadru. S tega področja smo na osnovi analiz v podjetjih pripravili cikel predavanj v obliki eno ali dvodnevni seminarjev, na katerih bodo udeleženci obravnavali aktualna vprašanja organizacije in produktivnosti dela. Ciklus bo izveden v novembru in je namenjen predelavcem, mojstrom, obratovodjem in tehnikom. Obdelali bodo naslednja poglavja: organizacija lastnega dela, faktorji

Povsod po domovini nam govore spomeniki, spominska obeležja, kamni, plošče, grobnice in napisi o nepozabnih dogodkih iz let naše revolucije.

V Lokvah pri Crnomlju stoji sredi brezovega gaja in praprati spomenik, ki je posvečen komandantu slovenskih partizanov, tovarišu Stanetu. Na kamnu sta dva napisata: Na tem mestu se je 7. XI. 1944 smrtno ponesrečil komandant SPČ NOV in POS Franc Rozman-Stane, podpolkovnik Znidarič Anton-Stefan, starejši vodnik (Jug) in mlajši vodnik Tonček Dobrilovič.

Na tem mestu je deloval Glavni štab NOV in POS od decembra 1944 do osvoboditve

mov za usposabljanje na lažjih delovnih mestih, ki zahtevajo obvladovanje večjega števila delovnih operacij in dopolnilno splošno in strokovno izobraževanje. Gotovo pa je, da bo zavod to svojo delovno obvezo lahko uspešno in koristno izvajal le tedaj, če bodo gospodarske organizacije čutille potrebo in pokazale pripravljenost za urejanje izobraževalnih služb v svojih kolektivih.

Za težja delovna mesta, ki so vezana na pridobitev poklica po redni izobraževalni poti (šolanje in praksa na delovnem mestu), nastopa zavod tudi v šolskem letu 1961-62 v vlogi posredovalca tehniške šole in nudi pomoč kadru, ki se zobražuje na področju Novega mesta v oddelkih za slušatelje iz delovnega razmerja. Za spremen v novi prvi letnik strojnega oddelka se pripravljajo na tečaju 35 slušateljev, za lesnoindustrijski oddelek pa 18.

Prav tako zavod v novi sezoni nadaljuje s tečajji za pomoč pri študiju na višjih šolah.

Če bo potrebno, bo zavod izobraževalni program dopolnil oziroma razširil.

T. B.

VREME

od 22. sept. do 1. okt. 1961.

Prevladovalo bo lepo vreme, le okrog 27. sept. bodo prehodne padavine.

Dr. V. M.

Bogdan Borčič: PASTIR

Akademski slikar Bogdan Borčič razstavlja te dni v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani v skupini z mladimi umetnikoma Horvatom in Urbančičem, svoja najnovejša dela iz let 1960 in 1961. Po več skupinskih razstavah doma in v tujini je to po Borčičevi razstavi v Dolenjskem muzeju v letu 1959, njegova prva samostojna razstava v Ljubljani. Mlademu umetniku, ki je nešteto krat v sliki in risbi upodobil našo Dolenjsko, želimo pri njegovem umetniškem ustvarjanju še mnogo uspeha. Razstava v Jakopičevem paviljonu bo odprta do 30. septembra

Kaj pa potrošnik?

Kadarkoli vstopite v prodajalno s sadjem in zelenjavo, vam prodajalke nitro stehajo blago in ga zaračunajo. V prepričanju, da ste kupili prvovrstne sadeže, še ne pomislite, kako ste ogoljufani!

Slaba kvaliteta pa ne dela preglaiv samo potrošnikom. S tem vprašanjem se iz dneva v dan bori inšpekcijska služba, ki neprestano pregleduje količine in kakovost nabavljenega sadja in zelenjave!

Kovinarska delavnica v Trebnjem

Servisna, obrtno kovinarska delavnica, ki je v Trebnjem pričela poslovati 1. julija letos se lepo razvija. V dveh mesecih obstoja se je začel 6-članski kolektiv že skoraj podvojil, saj je zdaj zaposlenih že 11 delavcev. Naročil je vedno dovolj stranke pa se pohvalijo s kvaliteto izdelkov in uslug, ki jih opravijo trebanjski kovinarji. Občutnega pomanjkanja uslug te stroke je zdaj konec v zadovoljstvo vseh prebivalcev.

Zemljo ponujajo

Na področju kmetijske zadruge Trebnje je vedno več kmetov, ki ponujajo zemljo zadrugi v zakup. Zadruga bo še letos na ta način prevzela 160 ha ponujenih kmetijskih površin. Po programu za obdobje 1961-1962 bodo nato na vseh družbenih zemljiščih pod upravo KZ izvedli arondacije.

POTROŠNIKOM SE TOPLO PRIPOROČA
TRGOVSKO PODJETJE
"TABOR"
GROSUPLJE

DOM NA KUREŠČKU
IG PRI LJUBLJANI

nudi obiskovalcem cenena jedila, pijače in prenočišča ter se priporoča!

VSEM OBISKOVALCEM
TURJAŠKEGA GRADU
SE PRIPOROČA
TURISTIČNO
GOSTIŠČE TURJAK

njave, dela zapisnike in opominja prodajalke in poslovojdje. Zakaj? Lahko bi napisal še kopico vprašanj, ki se nam vsiljujejo ob ugotovitvi, kako težko je potrošnik ogoljufan. Sadje in zelenjava sta del vsakdanje hrane, zato ni potrebno povedati, koliko se na primer tega blaga prodaja samo v Novem mestu.

Kar pogledjmo, kaj so pred nedavnim ugotovili organi tržne inšpekcije v novomeških prodajalnah sadja in zelenjave!

V prodajalni št. 2 trgovskega podjetja »Zadružnik« so imeli 5. septembra na zalogi hruške, jabolke, paprike, čebulo česen in krompir. Od 93 kg hrušk je bilo 18 kilogramov obtočenih in ogriženih od zajedalcev, 2,25 kilograma gnilih in nagnitih itd. Tržna inšpekcija je ta dan ugotovila, da je za prodajo sposobnih le 70,5 kg hrušk. Jabolk je bilo 70 odstotkov zrelih, 30 odstotkov pa zelenih. Na gajbicah niso bile navedene sorte sadja. Tudi čebula in česen nista bila primerna za prodajo, saj je bilo precej sadežev nagnitih, blatnih in z dolgimi stebli. — Naslednji dan je inšpekcija ugotovila isto v prvi prodajalni »Zadružnik«. Pri pregledu je našla še druge vrste zelenjave in sadja, ki ga v stanju, v katerem je to blago našla, ne bi smeli prodajati. Rdeča pesa ki so jo hoteli nuditi potrošniku, je na primer že lesenela. — Nič boljšega stanja ni tržna inšpekcija našla v »Zadružnikovem« skladišču, v katerem potrošniki tudi kupujejo...

Se enkrat se vprašamo: doklej tako? Kaj res ni več mogoče v naših prodajalnah z živili kupiti neoporečnega blaga? Mar rastejo na polju samo še gnili sadeži? Ali pa nakupovalce vara občutek, da je za potrošnika vse dobro? Kako dolgo homo še čakal, da bo tudi pri nas obveljalo: vsakomur za pošten denar zdravo in kvalitetno blago?!

PRIPRAVE ZA SETEV

Priloge za jesensko setev v vsej komuni lepo potekajo. Socialistična zveza je povsod sklicala sestanke na katerih so kmetijski strokovnjaki tolmačili naloge in plan jesenske setve. V vsej občini bodo v pogodbenem sodelovanju posejali 400 ha pšenice, 60 ha ječmena, 450 ha detelje in pognojili 700 ha travnikov.

Kakor strela z jasnega je prišla novica, da so v ruševinah letala nekaj kilometrov od Ndole v Rodéziji v Srednji Afriki našli mrtvega generalnega sekretarja OZN. Morda primera »z jasnega« ni posrečena, ker so se v Kongu, ali bolje rečeno v Katangi, nabrali težki, temni oblaki. Kongo spet doživlja krizo, ki prav nič ne zaostaja za tisto, ki je spremljala to nesrečno afriško državo že ob njenem rojstvu.

V ruševinah osebnega letala generalnega sekretarja OZN DC-6 so našli samo enega preživelega, ki je v bolnišnici izpovedal, da je slišal, tik preden je letalo eksplodiralo oziroma strmoglavilo, hude eksplozije. Ali je eksplodiralo kaj v samem letalu, ali so bile to eksplozije strelav iz topov lovskega letala, ki je napadlo Hammarskjöldovo letalo, preiskava še ni odpravila. Toda skoraj nobenega dvoma ni, da se letalo ni zrušilo po naključju, saj zastopniki švedske letalske družbe, katere letalo je bilo, trdijo, da je bilo v odličnem stanju...

Kaj naj si človek misli ob najnovjšem primeru zračnega piratstva? Naša javnost je dovolj pazljivo sledila dogodkom v Kongu, da ve, kateri so njegovi glavni problemi. Toda izmed vseh težav, s katerimi se je borila in se še bori mlada republika, je gotovo največja — Katanga, ki jo posebja secesionist in hlapec kolonialističnih interesov belih gospodarjev Mojs Combe. Ta človek je z neverjetno predrznostjo ki jo je podpiral beli denar in belo orožje. Ze lani po razglasitvi kongoške neodvisnosti razglasil svojo »neodvisno« državo Katango in njeno odcepitev od

Konga. Ta človek je neposredno odgovoren za zverinsko mučenje in umor prvega zakonitega premiera Konga Patricea Lumumbe in zdaj, kakor kaže, vsaj posredno za umor generalnega sekretarja OZN. Ali vsaj njegovi gospodarji so za to odgovorni.

Dokler je bila osrednja vlada prešibka, da bi intervenirala v Katangi, dokler so bile mednarodne sile OZN prešibke ali preveč omah-

že morala zasedati Generalna skupščina — šestnajstič. Še nikoli se ni zgodilo, da bi zasedala v odsotnosti generalnega sekretarja. V naglici se je sestel Varnostni svet, da bi na zaprti seji proučil položaj in morda določil začasnega vršilca dolžnosti, ki bi prevzel vsaj nekaj funkcij pokojnega Hammarskjölda.

Izvolitev novega generalnega sekretarja pa je popolnoma druga

Hammarskjöldova smrt

ljive, da bi napravile red v Combejevem pašaluku in kraljestvu družbe »Union Minière« — Katangi, so se kolonialisti v glavnem zadovoljevali, da so utrjevali Combejevo oblast in pridno pobirali naprej masne dobičke, ki jim jih prinašajo katanški rudniki, so še mirovali, čeprav niso nikoli prenehali spletkariti in slabiti kongoško enotnost, kadar koli in kjer koli se je dalo. Toda v hipu, ko so mednarodne sile OZN prišle v Katango, da bi končale Combejev režim in priključile to pokrajino h Kongu, kamor spada, je naličje padlo in kolonialistična zver je pokazala zobe in stegnila kremplje, ker je začutila, da se ji utegne izmuzniti masten plen. Kolonialisti so v svojem besu, ki ga je rodil obup, poslali na vojske OZN Combejeve žandarje pod vodstvom izkušnih in zanesljivih belih oficirjev. Začeli so se srditi boji, ki še trajajo. Kolonialisti so začutili, da gre zdaj zares.

Toda Hammarskjöldova smrt bo imela posledice tudi v širšem mednarodnem okviru. Ko to pišemo, bine

ustrajajo nitj najhujšega zločina. zadeva, ker ne gre samo za izvolitev novega človeka, kakor je bilo po izteku mandata Trygve Lieja, ampak za nove zamisli o tem, kako naj bi reorganizirali ves izvršni aparat svetovne organizacije. ZSSR zahteva tri sekretarje, drugi spet zahtevajo večje nadzorstvo nad izvajanjem sklepov Varnostnega sveta ali Generalne skupščine po generalnem sekretarju, tretji — čeprav nimajo popolnoma izdelanega predloga — tudi zahtevajo nekako reorganizacijo generalnega sekretariata in podobno.

Hammarskjöldova smrt je prišla v času, ko stoji pred OZN tako in tako velike težave, med katerimi so gotovo največje: razorožitev oziroma oboroževanje, atomski poskusi, nemško vprašanje in berlinska kriza, sprejem LR Kitajske v OZN, kolonializem, kolonialne vojne itd.

Smrt generalnega sekretarja ponovno dokazuje, v kako razburkanih časih živimo, dokazuje pa tudi, da so sile na svetu, ki se pri obrambi svojih nezakonitih interesov

Obrt proti šušmarsivju

Na plenumu občinskega odbora SZDI v Novem mestu je bil precejšen del razprave posvečen vprašanju obrtne dejavnosti. Ze poročilo predsednika okrajne obrtne zbornice Stojana Jakovljeviča je ugotovilo, da ob razvoju industrije v povojnih letih premalo skrbi-

mo za obrt, predvsem pa je ta tradicionalna ljudska stroka že skoraj izumrla na podeželju. Ni prav, je bilo med drugim poudarjeno v poročilu, da bi to vprašanje še v naprej zanemarjali. Boriti pa se moramo proti šušmarsivju, ki je v nekaterih predelih komune še močno zakoreninjeno. Seveda je nujno, da kot protitež tej obliki obrtne dejavnosti ustanovljamo kmetijske servise, nasploh pa da poskrbimo za razvoj družbene obrti.

Na seji so zavzeli enotno stališče, da bi se morale za družbeno obrt v večjih naseljih v komuni zavzeti stanovanske skupnosti. Te so že ustanovile vrsto servisov, ki so ponekod kar lepo zaživeli. Razumljivo pa je, da bi jim organizacija vrste dejavnosti v družbeni

obrti naložila odgovornejše in težje naloge, ki bi jim bil kos le dober strokovni kader. Zal pa so stanovanske skupnosti do zdaj sepale prav zaradi slabih vodstev. Če bi jim že zaupali roživitev družbene obrti, bi jim morali najprej pripraviti primerna vodstva in predvideti jasno perspektivo v celotni dejavnosti stanovanskih skupnosti.

Vprašanje strokovnosti je treba poudarjati zlasti za tegadelj, ker je predvideno, da se bodo nekatere veje družbene obrti (proizvodna in storitvena) začele polagoma industrializirati. Tudi ta panoga, ki bo morala potem imeti samostojen ekonomski račun, naj postane enakovredna ostalim zvrstem narodnega gospodarstva.

■ Parlamentarne volitve v Zahodni Nemčiji so oslabilе Adenauerjevo Krščansko-demokratsko stranko, okrepile pa socialne demokrate in liberalce. Krščansko-demokratska unija je sicer ostala najmočnejša stranka, izgubila pa je absl. t. no večino. Po mandatih — Krščansko-demokratska unija 241 mandatov (prej 278), Socialno-demokratska stranka 190 mandatov (prej 18), liberalci 66 mandatov (prej 47).

■ V burmanskem glavnem mestu Rangunu sta se razgovarjala predsednik zakonite laoske vlade Suvana Fuma in posebni Kennedyjev odposlanec Harriman. Po izjavi obh. državnikov sodeč, sporazuma ni bilo.

■ Belgijski zunanji minister Henri Spaak je na povatilo sovjetskega premiera Hruščeva odpoval v Moskvo. Domneva o, da se bo s Hruščevom razgovarjal o berlinski krizi in na splošno o odnosih med Zahodom in Zahodom. Spaak je pred kratkim neuradno sprožil zanimivo zamisel o demilitarizirani coni v Srednji Evropi, zamisel, ki precej spominja na načrt Rapackega.

■ Ameriški senat je sprejel zakonski predlog o programu pomoči tujini v znesku 4.196.000.000 dolarjev. Amandna, ki naj bi za 150 milijonov dolarjev zmanjšal vsoto vojske pomoči tujini, so zavrnili.

■ Sovjetsko zunanje ministrstvo je sporočilo, da je zunanji minister Gromiko, ki vodi sovjetsko delegacijo na XVI. zasedanju Generalne skupščine OZN, pripravil »izmenjavni mnenja« o nemškem problemu in drugih problemih z državnim sekretarjem ZDA Deanom Ruskom.

■ Adnana Menderesa, nekdanjega turškega premiera, ki je deset let vladal Turčiji skoraj z diktatorskimi pooblastili, so obesili na Jasi Adi, en dan za njegovim nekdanjim zunanjim ministrom Zorlujem in zunanjim ministrom Polotkanom. Menderes je namreč v zaporu skušal storiti samomor, a so ga rešili zdravniki, ki so mu s tem podatjali življenje za en dan, zaka j pomilostitev ni prišla. Izmed 592 obtožencev s procesa na Jasi Adi jih je bilo 43 obsojenih na dosmrtno ječo, 423 na zaporne kazni od štiri do dvajsetih let, druge pa so oprostili.

■ V severnem delu Iraka je prišlo do spopadov med Kurdi in iraško armado, ki je hitro napravila red. V tem območju prihaja pogosto do neredov, ker se kurdska plemena čutijo zapostavljena. Po iraški revoluciji je premier Kasem obljubil Kurdom enakopravnost.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Te dni je bila seja izvršnega sveta LRS, na kateri so obravnavali gibanje gospodarstva v prvem polletju letošnjega leta ter sprejeli predloge nekaterih zakonov. V sporočilu o zaključkih se je med drugim rečeno tudi tole: »Čeprav v tem času še ni bilo mogoče ugotoviti vseh učinkov sprememb gospodarskega sistema, je že sedaj mogoče reči, da so se spremembe izrednega pomena za naš gospodarski in družbeni razvoj. Spremembe in dopolnitve gospodarskega sistema dajejo velike možnosti za boljše gospodarjenje ter za avig proizvodnje in proizvodnosti dela, hkrati pa so pomembne za nadaljnjo krepitev materialne osnove delavskega upravljanja in komunalnega sistema.«

Na veličastni proslavi 20-letnice vstaje in revolucije v Brdih, ki se je udeležilo na 15.000 ljudi, je govoril predsednik Izvršnega sveta LRS tovariš Boris Kraigher. Med drugim se je dotaknil tudi bližnje zgodovine tega področja, pri čemer je poudaril, da se je v boju uveljavilo bratstvo med slovenskimi in italijanskimi brci. Tovariš Kraigher je govoril tudi o napredku teh krajev in dejal, da to področje ni več razvito in zaostalo kot je bilo nekaj. Govorec o pomenu beogradske konference netezanih držav je naglasil, da njene rezultate lahko najbolj razume prebivalstvo, ki živi na meji. O 20 metrov visokem spomeniku, ki so ga odkrili, pa je tovariš predsednik dejal: »Ta spomenik naj pomeni zahvalo prebivalstva tega področja vsem tistim herojem in borcem, ki so dali svoja življenja za nacionalno osvoboditev in za utrditev rasti socializma na tem področju.«

Upravni odbor jugoslovanske investicijske banke je na svoji nedavni seji odobril investicijski program za rekonstrukcijo jeseniške železarnice v okvirnem znesku 27 milijard din. Na seji so odobrili tudi gradnjo steklarne v Novem mestu. Po investicijskem elaboratu naj bi ta steklarna proizvajala letno okrog štiri in pol milijona metrov ravnega stekla ter nekaj manj kot 9000 ton steklenega prahu.

UGODEN VPLIV NA GOSPODARJENJE

Okoli 700 bivših izseljencev in njihovih svojcev iz mariborskega okraja, Prekmurja in Savinjske doline se je te dni odpravilo z »Vlakom bratstva in enotnosti« v Srbijo na manifestativni in prijateljski obisk k družinam, ki so 1941. leta prijateljsko sprejele slovenske izgnance in delile z njimi svoje domove skozi vsa leta okupacije.

Na Zasavski cesti, ki bo, ko bo povsem zgrajena, približala zasavske revirje ostalim predelom Slovenije, so enote JLA zaključile delo. Na trasi od Zagorja do Renk so opravile najtežja zemeljska dela in tako prebile traso. Ze lani pa so enote JLA zgradile cesto od Renk do Pasjeka pri Savi. Nove graditelje čakajo le še utrditve cestišča in nekatera druga manjša dela.

Republiški svet Zveze sindikatov je začel z akcijo za neposredno preskrbo potrošni-

kov s sadjem. Za to se je odločil v težnji, da bi spravili čimveč sadja v potrošnje. Letošnja obilna sadna letina omogoča, da pridejo potrošniki poceni do zadostnih količin sadja, toda trgovina — kot kažejo izkušnje — te naloge ne zmore sama, brez sodelovanja drugih činiteljev. Zaradi tega bo akcija sindikatov nedvomno prispevala k boljši preskrbi potrošnikov s sadjem in s tem pregnala skrbi proizvajalcev.

Na III. kongresu jugoslovanskih slavistov v Ljubljani, ki bo trajal do 23. septembra, je med drugim govoril prof. dr. Bratko Kreft, predsednik Zveze slavističnih društev Jugoslavije, in sicer o slavistiki v naši stvarnosti. Na kongresu se bo razen tega zvrstilo še 60 predavanj in referatov. Med kongresne prireditve sodi tudi razstava del slovenskih slavistov. Pred Narodno in univerzitetno knjižnico bodo odkrili spomenik profesorjem dr. Francetu Kidriču, dr. Rajku Nahtigalu in dr. Franu Ramovšu, trem nedavno umrlim in izredno zaslužnim slovenskim slavistom.

Na VI. kongresu Zveze književnikov Jugoslavije je imel hrvaški književnik Jure Franičević-Pločar osrednji referat o vlogi jugoslovanskih književnikov v naši revoluciji in o vplivu revolucije na našo književnost. Na dnevnem redu bo še več govorov o raznih aktualnih temah s področja književnosti. Med drugimi bo govoril tudi znan srbski književnik Dobrica Čosić, in sicer o intelektualnih in moralnih naporih jugoslovanskih književnikov v sodobnem razvoju naše družbe in v današnjem svetovnem položaju.

Spodbudno gospodarjenje v Straži

● Pred malico je delavka v Novolesovem obratu vezanih plošč v Straži pomotala okoli lepilnih strojev. »Zakaj ne paziš? Pogledj, koliko koščkov lepilnega traku si odvrgla! Kaj jih ni škoda?« je rekla sosedji. Ta se je sklonila in med smetnjami in drobnimi odpadki izbrala največje koščke lepila. »Le kako sem mogla biti tako neprevidna!« je dejala.

● Ko so po končani malici spet začele delati, sta se dve delavki začeli pogovarjati. »Kaj spet klepetata! Raje pazita, da ne bodo stroji neizkoriščeni! Pomenita se lahko doma,« ju je opomnila starejša tovarišica.

● »Disciplino pa imate,« sem omenil.

● »Brez te ni mogoče delati. Izgubljena minuta tu, odvrgen kos lepilnega traku tam — če vse to računamo v dinarjih, se le pozna,« ju je odgovorila starejša tovarišica.

S tako skrbjo in prizavlačem veliko razlagali devnostjo izpolnjujejo svojspremembe v decentralizirane naloge delavke in delavci pri vseh strojih in na vseh delovnih mestih. Vedno manj je opominjanja. Zavest, da so ti proizvajalci tudi upravljavci, spodbuja slehernega člana kolektiva, da do zadnjega delčka izkoristi pomožni material. Vsakdo ve, da se da z varčevanjem znatno povečati prihranke, da se na ta način krepi podjetje in da bo z delom teh prihrankov nagrajen tudi on. V nekaj mesecih takega gospodarjenja so za kubik vezanih plošč porabili kar 7 kg manj lepila kot prej. Povečali so tudi storilnost, saj izdelajo zdaj kubik plošč 10 ur prej. Hkrati so zmanjšali tudi število normiranih ur, in sicer od 113 na 90,8. Vse to dokazuje, da so s njihove ekonomskeneote začrtale pravo pot in pravilno razumejo bistvo novega gospodarjenja v podjetju.

Ze na sestankih so de-

gospodarjenje jih sili k odpravljjanju nepotrebnih delovnih mest, režijskih ur in zmanjšanju delovne sile, ker so se že prepričali, da lahko trije delavci napravijo več in hitreje, kot je prej opravilo pet delavcev. Vendar kolektiva ne nameravajo zmanjšati, torej odpuščati delavce, samo novih ne bodo sprejemali. V prihodnje bodo vključili v proizvodnjo tudi tiste, ki so bili do zdaj še plačani od režijskih ur, in menijo, da čez dan ne potrebujejo vrtarjev, paznikov itd., saj so to lahko delavci med rednim delovnim časom.

Rezultati takega gospodarjenja v ekonomskih enotah straškega obrata (imajo štiri ekonomske enote: »mokri« oddelek, »suhi«, »dokončni« oddelek s stlačiščem in oddelek »strojnica« čuvaji, ter obratovodstvo) so že zdaj spodbuda za naprej: ne samo, da so izredno dobro rešili vprašanje proizvodnje, uspehi se kažejo tudi v prejemanju osebnih dohodkov. Ze prvi mesec obračunavanja po ekonomskih enotah so bili povprečni mesečni dohodki enega zaposlenega za 1000 dinarjev večji kot prejšnje mesece. Kasneje so razliko povečali za 2700 dinarjev. Če bodo proizvodnjo še bolj uredili, varčevanje, storilnost in kakovost še izboljšali, tako da bo njihovo načelo le »količina, kakovost in dinar«, se bodo slej ko prej njihovi povprečni mesečni dohodki še znatno povečali; delavski svet je med drugim ugotovil, da bi se letos dalo doseči 20.000 din

kot povprečje osebnih dohodkov.

Izkušnje straškega obrata Novolesa so lahko spodbuda tudi za druga podjetja, pa navsezadnje tudi za druge Novolesove obrate, ki takih uspehov še niso dosegli. Dobro, lahko rečemo zgleđno gospodarjenje v Straži je zato omogočilo tudi rešitev vprašanja delavcev, ki so zaposleni v obratu vezanih plošč. Med drugimi je obrat zgradil nekaj samskih delavskih stanovanj, uvedel redni topli obrok malice, tistim delavcem, ki se vozijo na delo iz več kot tri kilometre oddaljenih krajev, pa plača vozilno 4 dinarje za kilometer, ne glede na to, kako potujejo. Ivan Zoran

MLADINA SREDI NAČRTOV

Na plenumu okrajnega komiteja LMS v Novem mestu, ki je zasedal v ponedeljek, 18. septembra, so se pogovorili o pripravah na občinske konference in o kongresu vseslovenske mladine, ki bo 26. in 27. januarja prihodnje leto v Kranju. Razen o teh vprašanjih so razpravljali tudi o pripravah na mladinske delovne akcije in MDB, ki bodo odšle na zvezno delovnišče ali pa bodo delale v novomeškem okraju. Seveda bodo o teh vprašanjih še razpravljali. Del sredstev, ki jih bodo brigade zaslužile, bodo odvajali v poseben fond pri okrajnem mladinskem komiteju. S tem denarjem bo mladina pomagala pri gradnji objektov, če se bodo gradili, in nabavila potrebne pripomočke za dvig nekaterih

mladinskih dejavnosti. Po vseh komunah bodo formirali odbore za pripravo prostovoljnih delovnih akcij. V te odbore bodo vključeni predstavniki občinskih mladinskih komitejev in drugih družbenih organizacij.

Za konec septembra še ena MDB

Proti koncu septembra bo odšla iz Novega mesta na avtomobilsko cesto že letošnja tretja MDB. Novomeško-goriška MDB »22. julij«, kakor se bo brigada imenovala, bo štela 120 brigadirjev — 60 iz novomeškega, 60 pa iz goriškega okraja. Brigado bo sestavljala delavska mladina, zato mladinski komiteji že marljivo zbirajo prijavitelje.

Poživitev sekcij

Na ponedeljkovi seji občinskega odbora SZDL v Novem mestu so odborniki razpravljali tudi o nalogah Socialistične zveze v jesenski in zimski sezoni. Ko so ugotavljali, da nekatere krajevne organizacije ne živijo, so menili, da bo treba v prihodnje poiskati take oblike dejavnosti, ki bodo že po vsebini privlačne. Zunanje politične in splošno izobraževalne sekcije, ki jih bo treba v pri-

hodnjih mesecih ustanoviti, bodo nedvomno oživile mrtvilo v mestu in na podeželju. Spremeniti pa bo treba program dela na področju posameznih krajevnih odborov SZDL. Ta naj bi vseboval predvsem dejavnost, ki bo reševala vprašanja, ki so značilna za območje posameznega krajevnega odbora. Izkazalo se je namreč, da so imele nekatere krajevne organizacije v poletnih in prvih jesenskih mesecih polne roke dela z žetvijo in jesensko setvijo, druge pa so medtem le životarile.

naj pri tem pomagajo in svetujejo.

Na koncu so omenili, da je v novomeški komuni kopica društev, ki že več let niso imela občnih zborov, da dejansko obstajajo le na papirju. Tudi predsednike teh bi bilo treba spomniti na njihove dolžnosti. V prihodnje bo Socialistična zveza pomagala le tistim društvom, ki bodo izpolnjevali svoje dolžnosti.

Tečaj lesne stroke na Suhorju

V LPP Metlika sta dva obrata: na Suhorju in v Gradcu. V žagi na Suhorju je zaposlenih več članov ZB, ki nimajo ustrezne kvalifikacije. Zato je obrtnoizobraževalni center pri Lesno predelovalnem podjetju z ljudsko univerzo iz Metlike organiziral tečaj lesne stroke. V tečaj se je vpisalo 30 delavcev in delavk, ki se zelo zanimajo za strokovne in splošne predmete. Trajal bo dva meseca, pobudo zanj pa je dal občinski odbor ZB. Na ta način bo nekvalificiranim delavcem omogočeno pridobiti kvalifikacijo. Od tečaja bo imelo velike koristi tudi podjetje, saj pričakujejo, da bodo delavci po uspešno opravljenem tečaju bolje delali in se bo povečala tudi proizvodnja. J. Dragoš

Ker ponekod delo ni šlo tudi zaradi nezanimanja predsednikov krajevnih odborov SZDL, so odborniki na ponedeljkovi seji menili, da je treba pripraviti seminar, na katerem naj sodelujejo vsi predsedniki krajevnih organizacij SZDL. Na seminarju jim bodo podrobno obrazložene njihove naloge in naloge vseh krajevnih odborov. Nemalo je bilo primerov, da so se predsedniki krajevnih organizacij »izkazali« le pri razdeljevanju sredstev, namenjenih za popravila potov, o kakšnem drugem delu pa skoraj ne bi mogli govoriti. Ker dobivajo krajevni odbori SZDL vedno večjo vlogo, bo treba dejavnost na podeželju poživiti, člani občinskega odbora SZDL pa

Bogdan Borčič: SKICA

Najboljši ansambel Dolenjske — Dizzy Combo

Na sobotni reviji zabavne glasbe je na novomeškem odru nastopilo šest zabavnih ansamblov: bratje Lopatič iz Boršča pri Cerkljah, Celuloza iz Vidma-Krškega, Borisov kvartet iz Novoga mesta, 6 črnih iz Črnomlja, Dizzy Combo iz Novoga mesta in STEB iz Brestanice. Občinstvo je na obeh večernih predstavah nastopajoče prisrčno pozdravilo. Z aplavzom je nagradilo tudi pevca Franca Babiča in enajstletnega trompetista Silvestra iz ansambla bratov Lopatič.

Na tej reviji so tudi igrali najboljši ansambel Dolenjske. Po oceni (na prvi predstavi je ocenjevalo občinstvo, na drugi pa sta točke delila občinstvo in strokovna komisija) je prvo mesto zasedel ansambel Dizzy Combo (84 tčk), ostali pa so se razvrstili: Borisov kvartet (83), STEB iz Brestanice (82), Celuloza (77), Lopatiči (74) in Šest črnih (69 točk). Najboljši solist je bil Boris Gregorčič (harmonika), najbolj vigran ansambel pa STEB iz Brestanice.

Po reviji je predsednik strokovne komisije Jože Martinc povedal, da bo Novo mesto verjetno kmalu obiskal znani ljubljanski Jazz ansambel pod vodstvom dr. Urbana Kodra, Jože Kambič, predstavnik glasbenega uredništva RTV Ljubljana je pohvalil prizadevnost prirediteljev in ansamble, Borisov kvartet pa je povabil na radijsko snemanje v Ljubljano. Omenil so tudi, da bi bila prihodnje leto Republiška revija zabavnih ansamblov na dvorišču grmskega gradu. Marjan Moškon

Odkup sadja v Sevnici

Kmetijska zadruga v Sevnici redno odkupuje vse vrste sadja. Do sedaj je odkupila okoli 30 ton jesenskih jabolč po 15 do 20 dinarjev in 40 ton zimskih jabolč po 20 dinarjev. Pravijo, da bodo odkupili še najmanj 280 ton jabolč. Namiznih hrušk so odkupili okoli 10 ton po povprečni ceni 30 dinarjev za kilogram, hrušk za predelavo 130 ton po 10 dinarjev in sliv za predelavo 10 ton po 13 dinarjev. Zaradi bogate sadne letine pričakujejo velik odkup sadja. Sadje ljudje lahko prodajo v vseh poslovalnicah kmetijske zadruge. D. K.

Bogdan Borčič: STARO DREVO

Slavje na Kočevskem

10. septembra 1943 se je naša mladina zbrala na prvem kongresu v Kočevski Reki. V spomin na to pa se Kočevska vsako leto na ta dan odene v cvetje in zastave. Letos se je tudi skupina Novomeščanov udeležila tega slavja. Najprej smo občudovali velik napredek v rasti in razvoju Kočevja, nato pa odšli preko Stalcerskega hriba v Reško dolino. Kočevska Reka nas je prijazno sprejela, kakor smo bili vajeni še v času NOB. Na slavje so prišli mnogi borci in aktivisti, ki so se

zbrali ob partizanskem spomeniku in prisostvovali odkritju grobnice, v katero so prenesli ostanke borcev in aktivistov, padlih in pobitih v dneh borbe. Domačin, narodni heroj Silni, pa je ob tej priložnosti razvil prapor krajevnega odbora Zveze borcev. Po slavnostnem delu proslave so nekdanji borci obujali spomine na težke dni in padle tovariše.

Organizatorji proslave so v teš dneh odprli tudi bogato urejeno zgodovinsko razstavo, ki je prikazovala borbo na Kočevskem. Marjan Tratar

Razgovor z upravljavci v Celulozi

Izhodišna osnova gospodarstva razvoja v Tovarni celuloze in papirja v Vidmu-Krškem je bila razen hitrejših in vsestranskih porasti proizvodnje nadaljnja decentralizacija sredstev in pristojnosti v gospodarstvu. Pri usmerjanju tega razvoja je pomembno vlogo odigrala sindikalna podružnica, ki je sodelovala pri sestavljanju osnutka pravilnika o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov. Ker je sprejetje teh pravilnikov pomembno, smo nedavno obiskali predsednika centralnega delavskega sveta Edlja Komočarja in predsednika sindikalne podružnice Zorana Dularja in ju zaprosili, naj bi odgovorila na nekaj vprašanj. Ljubezljivo sta se odzvala našemu vabilu.

Kdaj in kako ste izvedli decentralizacijo upravljanja v podjetju?

Tovariš Komočar je na to vprašanje odgovoril: »Nadaljnji uspehi v tovarni so odvisni od dobrega delavskega samoupravljanja in od pravnega sistema delitve celotnega dohodka. To nam je narekovalo, da smo lani avgusta izvolili 5 obratnih delavskih svetov v 6 ekonomskih enotah. Lete pa imajo 30 obračunskih enot, 6 obratov proizvodnje,

sindikalni pododbor in partijsko organizacijo. Ekonomske enote imajo velike pristojnosti: samostojno upravlajo z osnovnimi sredstvi, z materialom ali surovinami in s polizdelki za reprodukcijo, s pomožnim materialom in s sredstvi za redno in investicijsko vzdrževanje osnovnih sredstev. Samostojne so tudi pri sestavljanju plana proizvodnje in so jim za jamčeni vsi zunanji pogoji, od katerih je odvisna kvalitativna, kvantitativna in vrednostna proizvodnja. Notranje pogoje pa si vsaka ekonomska enota s svojimi proizvajalnimi sredstvi ustvarja sama. Povezanost proizvodnega procesa in z njim povezanost ekonomskih enot sta centralnemu delavskemu svetu zadoštno jamstvo za uspešno proizvodnjo in uspešno izpolnjevanje proizvodnega plana.«

Kakšne pristojnosti pa imajo obratni delavski svetli?

»Razen pristojnosti, ki so jim že imeli, je centralni delavski svet na 11. zasedanju dne 16. junija sprejel sklep o razširitvi delokroga obratnih delavskih svetov. Dodeljena jim je pristojnost, da odločajo o uvedbi nadurnega dela, ki traja več kot 4 ure dnevno ali 8 ur tedensko. Na podlagi sklepa ODS odreja

nadurno delo šef ekonomske enote. Nadalje ODS odloča o sprejemanju in odpovedovanju delovnih razmerij, voli predsednika in člane disciplinskega sodišča in njihove namestnike itd. Kolikor bodo obratni delavski sveti zahtevali še večje pristojnosti, jih bodo dobili. Naša želja je, da omogočimo sodelovanje pri samoupravljanju in gospodarjenju v podjetju slehernemu proizvajalcu.«

Ste v vašem podjetju že sprejeli nove pravilnike o delitvi dohodka?

»Gospodarski predpisi, ki določajo izdelavo takega pravilnika, nas niso presenetili. V našem podjetju imamo namreč slične pravilnike že tretje leto. Novim predpisom smo ga prilagodili že konec junija, vletati pa je pričel 1. septembra.«

Kako je občina vplivala na podjetje pri izdelavi osnutka pravilnika in kako organi delavskega samoupravljanja? Kaj je ukrenila sindikalna podružnica?

»Nihče nam ni dostavljala kakšnih vzorcev pravilnikov, občina je organizirala strokovna posvetovanja, na katerih smo se seznanili z novimi gospodarskimi predpisi.

Naš pravilnik izhaja iz lastnih izkušenj in razmer gospodarske perspektive. Sindikalna organizacija je pripravila sestanek s člani kolektiva, organi družbenega in političnega upravljanja in na podlagi razprav predložila osnutek pravilnika o delitvi dohodka v odobritev organom upravljanja.«

Kako so v pravilnikih zajamčene pravice in dolžnosti proizvajalcev in samoupravnih organov pri ustvarjanju in delitvi dohodka?

»Vse pravice so zajamčene že v temeljnih določbah pravilnika, ki ureja materialne odnose med proizvajalci, ekonomskimi enotami in odnose enot do podjetja. Pravilnika sta sestavljena tako, da materialni odnosi delavca spodbujajo k povečanju proizvodnosti. Na zahtevo centralnega delavskega sveta smo izvršili oceno delovnih mest po sistemu analitične ocene Zasiuček posameznika je odvisen od osebnega prizadevanja, uspeha ekonomske enote, pri čemer se upoštevajo količina, kvaliteta, število zaposlenih in stroški poslovanja. Uveljavljen je torej širok, demokratičen sistem delitve dohodka.«

Drago Kastelic

121. Roparji so bili besni. »Najbolje bo, da ga kar pospravimo.« je rekel Morgan in se grdo pridušil. Skočil je pokonci in že potegnul nož. »Stoj!« je zavpil Silver. »Tu sem še vedno jaz kapitan. Strela jasna, naj se nihče ne skuša upreti!« Med mornarji se je zasililo godrnjanje. Morgan se je upiral. Silver je grozil: »Ali želi imei kdo opravka z mamoj gospoda? Naj izvoli vzeti sabljo v roke in kmalu mu bom ohladil vročo kri.« Mornarji so obmolknili. Stal sem ob steni in srce mi je tolklo kot kovaško kladivo.

122. Tedaj je spregovoril eden od mornarjev: »Oprostite, kapitan, možičko je z vami nezadovoljno. Imamo pravico, da se posvetujemo in zdaj bomo odšli ven in se zunaj svobodno pogovorili.« Govornik je vjudno pozdravil, kot zahtevali mornarski predpisi, stopil skozi vrata in za njim so odšli vsi mornarji. Tedaj mi je Silver dejal: »Si so, da me odstavijo. Toda zapomni si, pomagal ti bom, pa ne stoji kar boče. Boriti se morava rano ob rami. Ti pa boš pomagal meni, ko bo prišel čas, da ne bom visel.«

123. Roparji so se zunaj nekaj časa posvetovali. Nato pa se je eden vrnil v kočjo, spet vjudno pozdravil in prosil, naj mu posodiša za trenutek baklo. Silver je samo prikimal in odposlanec je odšel ter naju pustil v temi. »Huda ura se bliža. Jim,« je menil Silver, ki je zdaj postal z menoj silno prijazen in domač. Pogledal sem skozi steno lino. Zunaj so stali v gruč mornarji in eden je držal baklo, drugi pa je med njimi klečal na tleh in se sklanjal nad knjigo. Zdelo se mi je, da piše.

Je oni, ki je pisal, vstal in vsa družba proti koči. »Zdaj prihajajo,« sem rekel zanj. Mislim sem si, da bi mi ne bilo v videli, da sem jih opazoval. Vrta so v petotica med je potisnila enega iz naprej. Ta je stopil pred Silverja in zganjen papir. »Oh, črna pismo!« je r. In tedaj jih je ozmerjal kot šolarčke. In roparjev ga je obtožil: »Prvič si bil z zakladom. Drugič si izpustil so kočje. Tretjič nisi nam dovolil, da bi ko so odhajali. In četrtič, tale tule.

Žužemberk prvič osvobojen

Žužemberk je bil tisti čas močna italijanska postojanka... Že dober mesec ali še več pa so postojanko naše italijance. Dekljevi udarni bataljoni in drugi dobrobesno blokirali, tako da niso mogli Italijani iz

Počakali smo, da so prišle ženske nekoliko bliže našim položajem, čeprav smo slutili, da je posredi prevara. Mitraljezi so pomerili. Pomerili so tudi borci.

Prva ženica je med tem prišla do zaboja. Odpeljala je padalo in potem naložila zavoj v koš. Preko tega je naložila še travo, kdo ve zakaj.

Mitraljezec Ris res ne bi bil Ris, če ne bi prvi sprožil. Saj ni zadel ženske. Toda preplašeno so se dvignile in pričele bežati, seveda s polnimi koši. Ena od teh pa je ni zmogla vsega: bežati in nesti tovor na plečih. Odvrkla je vse, celo dolgo obleko, ki ji je opletala med nogami. Toda gledaj čudo!

Bili so preoblečeni Italijani iz blokirane postojanke! Takrat so zapeli mitraljezi. Oglasili so se puškariji in »ženice« so padale druga za drugo. V postojanki so besni pričeli nabijati z vsem orožjem, ki so ga imeli, kajti nakana se jim ni posredila.

Med tem se je stemnilo. Zdaj smo poskušali tudi mi srečo, da bi prišli do zavojev in jih odnesli na naše položaje. Toda tako so mislili tudi Italijani. In če je že tako naneslo, da sta se srečali med tem opravilom skupina partizanov in skupina Italijanov, se je seveda oglasilo tudi orožje. Večkrat so se morali umakniti Italijani. Včasih pa tudi naši

borci. Rezultat tega je bil, da so se naši borci vrnili na položaj močno založeni.

Kolone Italijanov pa so nezadržno prodirale dan za dnem iz vseh strani proti blokiranemu Žužemberku. Borbe so bile hude, saj se večkrat borci niti najesti niso utegnili, toliko so imeli dela.

Slavko Hoško: ŽUŽEMBERK

Odlomek iz rokopisa za knjigo VIHAR OB KRKI Draga Suhija

postojanke in ne prihajati obkoljeni postojanki na pomoč z nobene strani.

Toda lačnih Italijani je niso pustili v blokiran postojanki. Nekega dne so se pojavila nad dolino tih in zelene Krike italijanska letala. Spustila so se čisto nizko nad zemljo. Zaskrbljeno smo čakali, kdaj bo pričelo ropotati okoli nas. Toda to pot nas niso bombardirali in ni mitraljiral. Naenkrat smo opazili, da so letale odvrgli iz letal velike pakete s padali. Metali so blokiran hrano, orožje in municijo.

Seveda smo si želeli na vso moč da bi zanesel veter kakšno padalo tudi med nas. Kot naročeno je zapihalo proti Soteski in veter je nosil s seboj velike zaboje. Toda žal do zabojev nismo mogli mi in niti ne Italijani iz postojanke. Uglabali smo mi in oni, kako bi prišli do odvrženih zavojev. In glej! Iz postojanke so prišle tri kmeticke s koši na rame-nih...

»Kaj pa to pomeni?«
»Ves čas blokade ni bilo nikogar iz postojanke.

»No, Zarifis, kako je?« je vprašal Angel, ko je dvakrat, trikrat puhnkl dim.

SESTNAJSTO POGAVLJE

Zarifis je naglo uravnal krmilo tik pred nosom presenečenega policaja. »Srečen sem, da vas vidim!« je Zarifis z drhtenim glasom rekel Angelu. »Pravkar sem vas šel... iskat.« Angel je pošklbil na Zarifisa in rekel: »Res? Neverjetno naključje. Jaz sem pa vas iskal. Očitno je želja usode, da si postaveva prisrčna prijatelja...»

Zarifis ni takoj odgovoril. To nenađano srečanje z Angelom ga je skrajnje presenetilo. Po begu iz »Paparagaja« je sedaj prvič spovedel, kako težko bo izpeljal svoj načrt. Človek, katerega je sedaj iskal, sedaj zraven njega, on sam je pa ves odrevenel... Angelove modre oči z jeklenimi bleškom so prebadale Zarifisa prav v srč. Potem se je spomnil, da je sinoči Angela udaril, takt, ko se Angel ni mogel braniti. Taki ljudje pa udarcev ne pozabijo zlepa... Zarifis se je začel batl. Vendar mora poskusiti za vsako ceno, saj je to edino, kar ga lahko reši.

»Da, iskal sem vas,« je spregovoril Zarifis z mehkim glasom. »Mislim sem, da bi se lahko to in ono... pomenila.«

»Če sodim po naglici, s kakršno ste pretreklj flišh nekaj korakov od vrta 'Paparagaja' do svojega avtomobila, moram priznati, da se je vam strašno mudilo, da me najdete. Ali vam je gorelo za petami ali: kaj je bilo?«

Angelov posmehljivi glas je Zarifisa neznanost prestrašilo. Težko je dihal in komaj odgovoril: »Bežal sem pred revolverskim strelj!«

»Ni mogoče!« je rekel Angel. »Rešo govornik!« je obupan odgovoril Zarifis. »Banda me je obsodila na Ullmanu, nisem vas pa preiskal. Prasiljo me ubiti.«

»Mislite resno?« je zajecjal Zarifis. »Ali veste, da nihče iz bande, prav nihče ne more odgovoriti na to vprašanje. 'Nevidnega gospodarja' niti Ullman ni poznal, Myme ga tudi ne pozna. Svoje odredbe nam daje 'Nevidni gospodar' po telefonu. Samo en človek pozna številko njegovega telefona...»

»Zato, da se rešite, ne?«
»Ja, zato.«

Angel je zamajal in se nasmehnil. Bil je to nasmeh, ki je jasno pokazal, Zarifisu da ne verjame.

»Jaz bom iskren, ne bom vas prevajal, ne bom vas izdal,« je rekel Zarifis. »Hočejo me ubiti, vi pa ste edini človek, ki mi lahko reši. Vem, sinoči sem vas udaril, toda takrat sem bil v službi. Vrnite mi ta udarec desetkrat, dvajsetkrat, če hočete. Toda menda ne boste pustili, da me ubijejo zato, ker sem vas enkrat udaril...«

Angel je nezaupljivo opazoval Zarifisa. »Kaj mi lahko nudite v zameno?« je vprašal.

»Lahko vam izdam kup stvari... Ako hočete Petra Mymea, vam lahko pomagam. Povedal vam bom, kam odhaja, kdaj, kdo ga čuva. Če hočete uničiti vso bando, vam bom tudi pomagal.«

Toda Angela je bilo težko prepričati. V svojem burnem življenju si je nabral precej izkušenj o iskrenosti ljudi.

»Ne lažem, Angel,« je ponovil Zarifis. »Vse vam bom povedal. Saj ne morem ničesar izgubiti. Verjemite mi...«

»Dobro, govornik!«

»Ugrabitev Rosenbergove hčerke je bila izjema. Tega banda več ne počne, je prenevarno. Izsiljevanje, da To se je zmeraj obnese. Grejo na primer k Rosenbergu: 'Vaši hčerki se lahko zgodi, da bo ugrabljena, torej plačajte!' Rosenbergi ni hotel plačati zadnjega obroka, dovolili smo mu namreč plačevanje na obroke. Zato smo morali ugrabiti deklico. Ko ste jo vi vrnili očetu, ste samo poslabšali njegov položaj, kajti...»

»Rosenberg sedaj ima svojo hčerko, plačati pa bo vendar moral, sicer...«

»Nekaj me zanima,« je hladno rekel Angel. »To je edino, kar vam lahko reši življenje, Zarifis: kdo je 'Nevidni gospodar'?«

»Mislite resno?« je zajecjal Zarifis. »Ali veste, da nihče iz bande, prav nihče ne more odgovoriti na to vprašanje. 'Nevidnega gospodarja' niti Ullman ni poznal, Myme ga tudi ne pozna. Svoje odredbe nam daje 'Nevidni gospodar' po telefonu. Samo en človek pozna številko njegovega telefona...«

Zarifisov glas se je nenadoma spreminil v krik. Angel je obrnil glavo. Mimo je pridrela limuzina, skozi okna pa so gledale črne evzi strojnih pušk.

Angel se je vrgel tež sedež v zadnji del avtomobila in obeljal na tleh. V

istem hipu so po kavoseriji Zarifisovega avtomobila zaropotale svinčenke, šipe so se razletele. Avtomobil je poskočil, nekam butnil, vrata so zletela s tečajev in pokrila Angela. Neka ženka na ulici je zavrisnila. Angel je bil omamljen, ranjen pa ne. Zlezel je iz vozila in pogledal, kje je Zarifis.

Grk je ležal nekaj metrov stran. Dež svinčenk ga je prenesel. Avto se je bil zaletel ob steber ulične svetilke in prevrnil. Na kraj nesreče je že tekel policaj z gručo radovednežev. Angel je naglo zavil v stransko ulico in zginit za vogalom. Srečal je prazen taksi, odprl vrata in skočil vanj.

»Vozi, kot da ti gorja za petami!« je rekel soferju in mu pokazal revolver. Sofer je hladnokrvno pognal in spretno križaril po stranskih ulicah, nato pa povsem mirno vprašal, ko se je vozil običajnega potnika: »Kam greva?«

»Na centralno postajo.« Sofer se je prvič ozrl nazaj: »Vi ste Angel, kajne?«

»Kako to veste?«

»Spoznal sem vas po sliki v časopisu. In sem vesel, da sva se srečala. Kar ste poneli počeli, je bilo več kot izvrstno.«

Angel se je nasmehnil. »Vsi smo že dolgo čakali,« je nadaljeval sofer, »da bo Ullman našel na takega človeka, kakor ste vi. Ullman je pred tremi leti vodil gangstersko bando, ki je izsiljevala soferje. Tudi jaz sem moral plačevati... Prejle so vas hoteli poslati v krtovo deželo, a?«

»Da, hoteli,« je zamrmral Angel. »Sedaj pa ustavite!« je rekel, ko se je prepračil, da ga nihče ne zasleduje. »In hvala vam!«

»Ze dobro,« je rekel sofer. »Če boste kdaj potrebovali taksi za kak zaupen posel, telefonirajte na št. 4789 in pokličite 'Jerryja'. Zmeraj sem vam na uslugo.«

»O K« je rekel Angel.

SEDEMNAJSTO POGAVLJE

»No, kaj je novega?« je vprašal Valread, ko je Angel prišel v hotel. »Skoraj nič... Le neki gospod Zarifis je odpotoval v večna lovišča. Povsem po izsiljevalju, saj veste, da ni bil na mojem spisku, Peter Myme je pa še živ, ljudi po naključju...«

Kratko in jedrnat je povedal Valread o davnih dogodkih. »Veste, Zarifis mi je res hotel povedati vse, kar je vedel. Revel pa ni vedel tistega, kar me najbolj zanima. Pa bom že našel sled.«

MEDNARODNI JEZIK ESPERANTO

Ob koncu preteklega stoletja si je genialni poljski zdravnik Ludvik Zamenhof, ki je živel v Bialistoku izmislil na osnovi raznih živih jezikov (govoril jih je osem) poseben jezik, ki naj bi bil lahek za učenje, ki naj bi bil imel izjeme in naj bi ga znal vsak poleg svojega materinje jezika. Posrečilo se mu je po dolgem delu to napraviti in po kratkarnem njegovem psevdonimu »Esperanto« — upajoči — se imenuje njegov jezik še danes.

Esperanto je razširjen bolj vsem svetu, ponekod bolj drugod, kjer so videli v njem nevarnost za svoje konzervatorske namene, pa manj. Hitler je esperanto prepovedal. Posebno po drugi svetovni vojni, ko prodira ideja enakosti in vsesestranske svobode med zadnje narode katerekoli celine, se hitro širi učenje mednarodnega jezika, kar je razumljivo, saj se do večraj nesvobode: narodnočejo učiti jezika svojega večeršnjega okupatorja.

NERODEN ODGOVOR
»Verjame, da so nekateri psi še inteligentnejši kot njihovi gospodarji?«
»Verjame, saj je tudi moj tak.«

SLAB IGRALEC
»Kaj pa si v civillu?« vpraša narednik rekruta. »Gledalski igralec.«
»No, moráš biti pa res lep igralec, ko niti navadnega vojaka ne znaš dobro predstavljati!«

JAJCE VEČ OD PUTE VE
Star fotograf si je na moč prizadeval, da bi čim bolj postavil družino, ki se je prišla fotografirati. V tej družini je bil tudi kakih osem let let star deček. Fotograf: »Fantek, semle poglej, v tole luknjico, vidiš tička?«
»Eksponirajte že vendar enkrat! Kaj pa brbrate! se odreže pobli.«

LEP POKLON
Neka družina je pričakovala teto, ki naj bi prišla na obisk. Mati se je na moč trudila, da bi bil njen dom čim lepši, obenem pa je naročala otrokom, da morajo s teto čim lepše govoriti.

Teta je prišla! Pozdravljanja ni bilo ne konca ne kraja, potem so sedli za mizo. Naenkrat pa se oglasila najmlajša, komaj petletna nekakinja:
»Tetica, zakaj imaš pa tako zmečkano kožo na obrazu?«

Esperanto ima že ogromno literaturo, vanj pa so prevedena tudi vsa večja literarna dela vseh narodov. Tudi ta jezik se razvija, le svojih temeljnih načel, ki jih je 16, ne sme izpreminjati in se ne razvijati v dialekte, ker bi sicer ne mogel biti mednarodno. Prav zato, ker je lahek za učenje, brez izjem in bogat po svojem izražanju ter dosleden v svojih enostavnih pravilih, ima bodočnost kot mednarodni jezik in se ga Slovenci še posebno lahko učimo.

UNESCO je že leta 1954 na konferenci v Montevdeu pripravil državam, članicam ZN, naj vpelejo esperanto v svoje šole, kjer je le mogoče. V Sloveniji se ga učijo v več šolah že od leta 1955, ko je SPK LRS to načelno odobril kot neobvezne predmet. Vsako leto prireja učitelje za učitelje in vsako leto se učijo učencev.

Letos je bil svetovni kongres esperantistov v Angliji; in tam je naš zastopnik izjavil, da bo naša država pod-

pisala konvencijo o postopni uvedbi esperanta kot obveznega predmeta v šolah. To ni nič tuđnega, saj se ideje esperanta popolnoma ujema jo z idejami in cilji naše politike: enakopravnost narodov, ras, vere, spoštovanje posebnosti drugih narodov, neumešavanje v notranje zadeve drugih, kulturno in gospodarsko sodelovanje itd. Pri tem nam prav esperanto lahko najbolj pomaga in nam bo še bolj pomagal takrat, ko se bomo lahko z državljaniom katere koli države pomenili v mednarodnem jeziku, ko ne bo treba nobenega tolmača in ko se ne bo treba posluževati težkih jezikov svetlikih. Francoz Romain Rolland ni zastopnik rekel: »Dokler ne bo esperanto uradno uveden v vse šole, dotlej ne more biti

MALEGA LISJAKA NI BILO VEČ

Pod hrbom Plešivice je gozd Bukovice. Tam so naši lovci nedavno tega našli lisjaki brlog. V njem so stanovali stara lisica, lisjak in pet mladičev. Tisti-krak so bili v skrivališču le mladiči. Bilo jih je pet. Lovci so morali kopati, da so prišli do njih. Enega mladiča so po nesreči ubili. Ostale štiri so si razdelili: vsak je dobil enega.

Lisjak je bil odšel na lov. Lisica pa je bila v bližini. Ko se je lisjak vrnil s plenom, so ga lovci ubili. Lisico so obstrčili.

Naš sosed je tudi lovec. Domov je prinesel enega mladiča, ki je bil kot kuža.

Prenovljeni »Eiffel«

Znameniti Eiffelov stolp, največja atrakcija Pariza, bo letošnjo jesen izgubila svojo enolično sivo barvo in s tem očitek, da kvari Pariz. Za olupšavo bodo porabili 35.000 kilogramov barve.

Ta stolp je za pariško svetovno razstavo 1889 zgradil inženir Eiffel in je visok 300 metrov. Kako je obiskan, povedo tle podatki: samo ob nedeljah dobijo za vstopnino 20.000 novih francoskih frankov, na leto pa zaslužijo z obiskovalci 6 milijonov frankov. V prvem in drugem nadstropju so tri razkošne restavracije, v katerih porabijo v glavni sezoni nad 50.000 kg mesa, 250.000 piščancev in nad milijon steklenic vina.

Mimo vseh turističnih atrakcij je ta stolp tudi najboljše reledna postaja evropske televizije.

Iskana popevka

Kaže, da imajo tudi sovjetski trgovci občutek za reklamno in potrebe trga. — Poslali so na inozemsko tržišče 100.000 mikro-plošč, na katerih je oddisnjeno Čagranovo sporočilo iz vesoljskega poleta. Poročilo je prevedeno na nekaj tujih jezikov.

lahko najbolj pomaga in nam bo še bolj pomagal takrat, ko se bomo lahko z državljaniom katere koli države pomenili v mednarodnem jeziku, ko ne bo treba nobenega tolmača in ko se ne bo treba posluževati težkih jezikov svetlikih. Francoz Romain Rolland ni zastopnik rekel: »Dokler ne bo esperanto uradno uveden v vse šole, dotlej ne more biti

MALEGA LISJAKA NI BILO VEČ

Naslednji dan mu je ušel. Iskali so ga. Tudi psa so odvezali. Malega lisjaka ni bilo nikjer.

Anica Kozan, učenka 4. razreda, Tribučke pr. Crnomilju.

Slivovka: v 33 držav

V državi pridelamo vsako leto večje količine različnih vrst žganja, ki ga tudi na inozemskem trgu žganjih pi-jač tedajle bolj cenijo zaradi odlične kakovosti. Leta 1959 smo nakuhal milijon in pol hektolitrov žganja, od česar je bilo slivovke 1.100.000 hl. Prvovrstno slivovko prodajamo zdaj že na vseh pet celin; kar v 33 državah jo poznajo in radi kupujejo. Največ slivovke izvozimo v Zahodno Nemčijo, ZDA, Vzhodno Nemčijo in Kanado.

Z jeklenimi pljuči na dopust

Američanka Mery Tomson že osem let živi z jeklenimi pljuči. To ji ni ubilo volje do življenja, marveč skuša kljub težki bolezni živeti kakor drugi ljudje. Letos je sklenila, da bo šla s svojimi tremi hčerami in z bolničarko na krožno potovanje po Kalforniji.

Anton Luč tekasaška nafta

Leta 1941 so na hrību Spindletop v ameriški državi Texas postavili 18 metrov visok granitni obelisk, na katerem je vklesano: »Dvajseti dan 20. stoletja je začela nova doba civilizacije — ob 10. ur dopoldne je brizgnil iz zemlje cu-

Nič več privilegijev za pijance

Pijanci na Japonskem so do pred kratkim uživali privilegije, ki jim jih je jamčil zakon. Po tem zakonu niso bili odgovorni za svoja dejanja, ki so jih storili pod vplivom alkohola — pa najsi so storili še tako težak zločin, kot je umor ali podobno. Zanski člani parlamenta so se tri leta borili proti temu zakonu in so sedaj izbojvali zmago. Pijanci bodo odslej odgovorni za vsa krivična dela, ki jih bodo storili.

resnega in trajnega zbližanja med narodi.« Esperanto vsebuje skrivno moč duhovne enakopravnosti, medsebojnega spoštovanja in internacionalizma, ki naj bi nas osvobodil vseh prežraj med narodih, državam in kontinentih ter omogočil resnični internacionalizem, ki ne ogroža obstoja nobenega naroda.

Geslo jugoslovanskih esperantistov »Za narodovnapredovanje za mednarodno sodelovanje« je sprejemljivo za vse ljudi. Z esperantom pa se ne bomo samo sporazumevali, temveč bomo z njim skali in našli v človeški pravici, srečo in svobodo.

V novomeškem okraju je sicer bolj malo esperantistov in lani se je počeval kot neobvezen predmet samo na Studencu nad Sevnico, kjer je bila pač učiteljica za to. No, letos se bo lahko tuđ v Smihelu in še kje. Kjer je to možno, pa je prilike ne zamudimo, saj imamo od tega za malo žrtev lahko samo velike koristi.

Anton Luč tekasaška nafta

navdušeni Ljubljaničan pred nedavnimi odnesel izpred stopenja novega evropskega pryaka v vaabi, pripadnega in skromnega Mira Cerar-etu v zadnjih letih. Ponovil je uspeh Novome-Štuklija iz 1. 1924, ki je takrat postal absolutni prvak. Cerar nas je vrnil v svetovno tedej!

da je na področju Texasa ni. Mimo tega je Lučič pri iskanju nafte in pri vrtnah za nafte kvire uporabil povsem nove metode dela in uspešno rešil težave s prevelikimi izhruli in z živim peskom.

Dragocenost

Nathan Boya, eden izmed petih druzežev, ki so se spustili po niagarskih slapovih in ostali živi, je dal svoj sod na dražbo. Začetna cena: 3000 dolarjev!

Samo darilca

Ameriški predsednik je hišni red Bele hiše izpopolnil s predpisom, ki omejuje vrednost darov, ki jih boje v prihodnje sprejel naš šef protokola od ameriških državljaniov. Odslej bodo vrnvali vse darove, ki bi presegli vrednost 50 dolarjev.

Anton Luč tekasaška nafta

Anton Luč tekasaška nafta

I. DELAVSKE ŠPORTNE IGRE NOVEGA MESTA

Prvi zmagovalci: IMV, Pionir, Novoteks

Poročali smo že, da je za letošnje I. delavske športne igre novomeške občine izredno zanimanje. Ze do zadnjega roka prijav se je v posameznih panogah prijavilo nepričakovano veliko delovnih kolektivov, nove prijave pa so prihajale še tik pred začetkom tekmovalj. Tako se je prireditev - Občinski sindikalni svet v Novem mestu - znašel pred alternativno: ali naj zakasnele prijave upošteva in spreminja prvoten zreb - ali naj vse zamudnike odslovi z negativnim odgovorom. No, končno so le našli kompromis. Nove prijave so upoštevali in ponekod delno spremenili zreb. Tako je v skoraj vseh panogah število sodelujočih ekip precej naraslo. V malem nogometu se je s prijavo ObLO število ekip povečalo na osem, v namiznem tenisu pa celo na 22, ker so se naknadno prijavile še ekipe Krke in Novoteks.

Tekmovanja, ki so se pričela 9. septembra, so sedaj že v polnem razmahu. Doslej so znani zmagovalci v malem nogometu, odbojki in kolesarstvu. V teh panogah je tekmovalje že končano, v teku pa je še tekmovalje v namiznem tenisu, kegljanju in balinanju. Tekmovanje v atletiki bo v soboto, 23. septembra, strelci in šahisti pa bodo pričeli tekmovali v začetku oktobra.

V MALEM NOGOMETU: IMV KONČNI VRSTNI RED: 1. Po pravici povedano - nihče **NOVOTEKS** 10 točk (10:0), 2. ni pričakoval, da bo tudi zani-**PROSVETA** 5 točk (5:3), 3. Krka manje gledalcev za sindikalna tekmovalja tako veliko. Na po- (4:8), 5. Pionir 2 točki, 6. ONZ sameznih odbojkarških tekmal 0 točk.

je bilo toliko gledalcev kot na v. Toložini skupini je za plaktmah republiške lige in tudišman od 7. do 12. mesta zmagal navijanja ni manjkalo. Isto ve-IMV pred Zeleznino, DOZ-om, lja tudi za mali nogomet. Tek-Sodiščem in Elektrom.

me so bile zelo zanimive, včasih pa celo malo preveč borbene. Po pričakovanju je na turnirju osmerice zmagala ekipa **Industrije motornih vozil**, ki je vse svoje nasprotnike premagala. Najresnejši konkurenti so jim bili nogometiški Pionirja in Novoteks. Nekaj pomembnejših izidov: IMV : KGP 2:1, IMV : Pionir 2:1, IMV : Novoteks 2:1, IMV : ONZ 9:0, IMV : ObLO 2:1, Novoteks : Pionir 2:2, Novoteks : ObLO 7:0, Pionir : ONZ 3:0, ONZ : ObLO 3:3 itd.

KONČNI VRSTNI RED: 1. IMV 14 točk (22:4), 2. Pionir 11 točk (24:4), 3. Novoteks 11 točk (23:5), 4. KGP 7 točk (16:9), 5. ObLO 6 točk (11:2) itd.

NOVOTEKS

NAJBOLJSI V ODBOJKI

V odbojki se je najprej končalo tekmovalje ženskih ekip. Najboljše so bile odbojkarice **Kmetijsko-gozdarskega podjetja (KGP)**, ki so premagale Novoteks in DOZ z 3:0, v srečanju za drugo mesto pa je Novoteks premagal DOZ z 3:1.

Pri moških je nastopilo 12 ekip. Po izločilnem kolu se je formirala finalna skupina šestih najboljših ekip, ostalih šest pa je igralo v tolažini skupini. Letos je bilo tekmovalje odbojkarjev zelo zanimivo in tudi kvalitetno. Vse do medsebojnih srečanj se ni vedelo ali bo zmagal Novoteks, Krka ali Prosveta. Končno je po zanimivih borbah zmagala ekipa **Novoteks**, ki je premagala oba najhujša konkurenta z 3:0. Novoteksovcem so imeli teden dni prej igre tekstilcev v Mariboru (am so bili prvi), zato je bila njihova ekipa najbolj vigrana. Nekaj pomembnejših rezultatov: Novoteks : Krka 2:0, Novoteks : Prosveta 2:0, Novoteks : Pionir 2:0, Prosveta : KGP 2:0, Prosveta : Krka 2:1, Prosveta : Pionir 2:0, Krka : Pionir 2:0, KGP : ONZ 2:1, KGP : Pionir 2:1 itd.

Izpolnjeno pričakovanje

TVD PARTIZAN (N. m.): OK TRIGLAV (Kranj) 3:0 (15:7, 15:9, 15:11)

Odbojkarice Partizana so v okviru republiške odbojkarške lige 17. septembra na Loki izbojevale že tretjo zaporedno zmago v jesenskem delu in se tako močno zadržale na vrhu. Gostje iz Kranja niso moge ogroziti zmage domačim, kljub temu da slednje niso pokazale vseh svojih sposobnosti. Kranjčanke so se predstavile s po-žrtvovalno igro, ki pa ni prišla do izraza v igri s tehnično boljšim nasprotnikom.

Do konca tekmovalja preostaneta še dve srečanja in to z OK Tegrad v Novem mestu in OK Sežano v Sežani. Ne glede na izid teh dveh srečanj so naše odbojkarice že v finalu za prvaka Slovenije in se bodo srečale z zmagovalcem vzhodne skupine.

V nedeljo ob 9. uri bo na Loki srečanje z OK Tegrad - Ljubljana. Sd

ZA VARNOST PROMETA V VIDMU-KRŠKEM

Cestni promet v Vidmu-Krškem naglo narašča. Se zdavnaj pa niso izčrpale vse možnosti za zagotovitev varnosti na cesti. Pogajajo se nesreče. Krivi so vozniki, pešci, pa tudi tisti, ki ne izvršujejo sklepov Sveta za splošno upravo in notranje zadeve pri ObLO.

V času zvezne akcije za varnost prometa od 8. avgusta do 12. septembra je pod predsedstvom Dušana Kosirja zasedal Svet za splošno upravo in notranje zadeve. Svet je razpravljal o nujnih varnostnih ukrepih. Sklenil je, naj bi se pri večjih podjetjih ustanovile komisije za varnost prometa (v Celulozi, Elektarni v Brestanici, Rudniku na Senovem in drugod), ki bi o svojem delu poročale občinski komisiji. V te komisije naj bi vključili tudi varnostne tehnične podjetji. V Krškem naj bi občina uredila kolesarstvo. Svet je pnovno sklenil, naj se pred šolo in knjižarno nameste na pločnikih zaščitne ograje z verigo. O tem je svet že večkrat razpravljal in dal komunalni upravi nalog za izvršitev teh del, a vselej zaman. Zakaj? Kdo bo krivec prometnih nesreč, ki utegnejo terjati življenja? Nadalje je bilo sklenjeno, naj v šolah predvajajo filme o varnosti na cesti. Kovinarska zadruga naj bi z ograjo zagradila prehod čez železnico.

Sodnik za prekrške Vlado Vogrinc je prebral poročilo o prekrških. Prekrški so rasli pri voznikih motornih vozil, ker ti ne upoštevajo prometnih predpisov ali pa vozijo vinjeni. Pred krškimi je bilo soferju I. F. iz trgovskega podjetja »Resa« odzeto voznisko dovoljenje zaradi vinjenosti med vožnjo. Tudi mopedist M. M. iz Vidma je bil zaradi vinjenosti kaznovan z odvzemom potrdila o znanju prometnih predpisov. Veliko je prekrškov zoper javni red in mir, največkrat zaradi alkohola. Na področju Senovega in Kostanjevice se pogosto krši zakon o gozdoju. V prvem polletju je bilo vloženih 891 prijav za različne prekrške, od tega jih je že 635 rešenih.

Sodnik za prekrške bo moral zaostri kritični pri izrekanju nekaterih kazni. D. K.

KOLESTARJENJE: 1. PIONIR, 2. IEV

Kolesarji so tekmovali preteklo nedeljo. Tekmovalci na turnir kolesih so vozili do Straže in nazaj (17 km), ostali - na športnih kolesih pa do Soteske in nazaj (36 km). Kljub temu, da cestišče od Bršljina proti Straži ni najboljše, so oboji dosegli lepe povprečne hitrosti. Tekmovalci na dirkalnih »konjičkih« so vozili s povprečno hitrostjo okoli 35 km na uro, ostali na turnir kolesih pa okoli 31 km na uro. Prvi so tekmovali le kot posamezniki, drugi pa tudi v ekipni konkurenci.

REZULTATI: Turna kolesa: 1. Poide Fink (Kovinar) 33:51,9, 2. Franc Blažič (Pionir) 35:34,0, 3. Kostrevc (Novoteks) 35:36,0, 4. Vrhovnik (IEV Sentjerne), 5. Stangelj (Pionir). **EKIPNO: 1. PIONIR, 2. IEV Sentjerne, 3. Opekarna Zalog, 4. Sodišče (N. m.), 5. ONZ Novo mesto.** **Dirkalna kolesa: 1.** Janez Kump (IMV) 1:01,45, 2. Lado Kump (Zelezrina) 1:02,30, 3. Stefan Horvat (Gorjanci) 1:04,30, 4. Bregač (Pekarija) 1:10,32.

KRKA ali IMV V NAMIZNEM TENISU

Proti koncu gre tudi tekmovalje v namiznem tenisu. Dva-ndvajset ekip se je doslej pomerilo v dveh izločilnih kolu. V finale sta se uvrstili po dve ekipi IMV in KRKE ter ekipa KGP. Zelo nesrečen zreb je imela ekipa ONZ, ki bi prav gotovo konkurirala za eno prvih mest, če ne bi že v prvem kolu izgubila z glavnim favoritom IMV z 2:3 in izpadla. Njen tekmovalc Rustja je namreč premagal okrajnega prvaka Turka (IMV) in Sliadca, kar pa ni bilo dovolj, ker je partner obe partiji izgubil, IMV pa je bil boljši tudi v dvojicah. V finalu petih najboljših ekip bo o prvaku verjetno odločilo srečanje med Krko I in IMV I. V ostalih panogah (kegljanje, balinanje) so s tekmovaljem sele pričeli, medtem ko bodo atleti, strelci in šahisti startali sele konec septembra (atleti v soboto, 23. septembra) in v začetku oktobra (strelci 1. oktobra na novomeški trdnici, šahisti pa 2. oktobra v Sindikalnem domu). fm

De'avske športne igre in Črnomelj

Delovnemu človeku moramo seljih športne objekte. Gotovo bi morali o tem resneje kot doslej razmišljati tudi pri nas, morda še celo bolj, saj so na podedelju športne prireditve redkost.

V Črnomlju se je športno udeleževanje zadnje čase kar lepo razmahnilo, vedno več je športnih prireditev, tekmovalj in gostovanj. Kar precej je tudi občasnih delavških športnih srečanj. To je dokaz, da se tudi pri nas šport v nekaterih kolektivih lepo razvija. Ob vsem tem se vsiljuje vprašanje: zakaj ne bi tudi v Črnomlju pričeli z vsakoletnimi delavškimi športnimi igrami? Enkrat na leto bi se zbrali športniki iz kolektivov in se pomerili v športnih panogah. Brez dvoma bo to vprašanje sprožilo precej konservativnega negotovanja in izjav: kaj nam to mar! Vsem, ki na delavški šport gledajo tako, lahko odgovorimo z dejstvi: med delavci je za šport veliko zanimanje, karizarski rudojari pa so že sami pred leti prirejali športne igre. V Črnom-

lju imamo razen tega dovolj strokovno sposobnih športnih delavcev, ki bi zagotovili kvalitetno organizacijo iger.

Volje in zanimanja za šport - obojega je dovolj. Občinska zveza za telesno vzgojo in občinski sindikalni svet v Črnomlju naj se torej naloge lotita, črnomaljski delavci-sportniki pa pričakujemo, da bodo končno tudi v Črnomlju organizirane letne delavske športne igre. -k

Brzopolezno prvenstvo v Sevnici

V okviru proslav občinskega praznika je DPD »Svoboda« v Sevnici priredila brzoturir za prvenstvo posameznikov. Turnirja se je udeležilo 12 šahistov iz Sevnice, Bostanja in Krmelja.

Po ogorčenih borbah je zmagal Alfonz Stangi iz Krmelja z 9,5 točke in si priboril naslov brzopoleznega prvaka občine Sevnice. Sledijo mu: Voljko Dvojmoč (Bostanj) 9 točk; Jože Tinner 7,5, Janko Blas 7, Dušan Brelih in Rajko Košar po 6 točk - vsi iz Sevnice, Boris Debelak (Krmelj) in inž. Franc Mruva (Sevnica) po 5 točk itd. Stirje prvoplasirani so prejeli praktične in denarne nagrade, ki so jih prispevala sevnška podjetja. Na tem mestu se jim toplo zahvalujemo! D. B.

Še ena zmaga Brežic

Rokometaši TVD Partizan iz Brežic so v tretjem kolu letošnje republiškega prvenstva odigrali prvo tekmo na domačem igrišču. V gosteh so imeli TVD Partizan Ljubljana-Sertvid in ga odpravili z rezultatom 27:10 (13:5). Domači so nastopili v najmočnejši postavi in pokazali odlično igro, ki je zadovoljila številne gledalce. -Marsikateri strel je preprečil odlični vratar Horak.

Bržič: Horak 1, Vidmar 2, Bajde, Milovanović 5, Florjančič 2, Tintov 2, Topiček 1, Knezevič 3, Sulec 3, Molnar 3.

Sertvid: Vrbcin, Ziebnik 1, Volk, Vrtačnik, Kremžar 3, Stojinšek 1, Vrevec 3 in Bonč 2.

Po dolgem času smo v Brežicah gledali zares odlično sojenje - sodil je tovariš Terbuč iz Maribora. V četrtem letošnjem kolu gostujejo Brežiče v Mariboru v nočni tekmi proti Braniku. Na pot grede Brežičani z velikim optimizmom, četravno bodo prvi zaigrali pred reflektorji. -ek

Brežice : Partizan-Tržič 22:17

Rokometaši iz Brežic so v drugem kolu republiškega prvenstva gostovali v Tržiču in premagali domačega Partizana z rezultatom 22:17 (13:6). Zmaga je zaslužena. Domačini kot novinci v najvišjem slovenskem razredu pač še nimajo dovolj izkušenj. Na zadnji tekmi sta se posebno izkazala oba vratarja, ki sta odlično branila svoji »avstičski«. Tekmo je dobro vodil sodnik Rankovič iz Ljubljane.

Na koncu še beseda o navijačih. Ugotavljamo, da naši rokometiški igrajo na tujih terenih bolje kot doma. Tega so krivi prenapetosti med breziško športno publiko, ki z neupravičenimi in neokusnimi kritikami, mediklji in podobnim igralce zmedejo, namesto da bi jih spodbujali. Tudi neokusne kritike na račun sodnikov so kaj slabo sprejevali. Bodimo torej pravi športniki, taki, ki se vsele zmage in znajo hkrati tudi moško prenesti poraz! -ek

Nepričakovan poraz

PARTIZAN (Nm) : PARTIZAN (HOCE) 2:3!

Po zmagi v zadnji prvenstveni odbojkarški tekmi republiške moške lige nad Mežicani smo pričakovali, da se bodo Novomeščani tudi iz Hoč vrnili z dvema novima točkama v zepu. Zač ni bilo tako. V Hočah so zaigrali slabše kot običajno in nepričakovano izgubili tekmo z rezultatom 2:3.

S tem porazom je uparje, da bi Novomeščani konkurirali za prvo mesto v ligi precej manjše kot prej, vendar zato še ni treba vreči puške v koruzo. -Vodstvo ekipe je vložilo protest, ki utegne biti ugodno rešen, ker je v ekipi Partizana iz Hoč nastopil igralec, ki mu še ni iztekla kazen prepovedi igranja. fm

NAS OBISK

Razgovor z jubilentom

»Ekonomsko srednjo šolo je reforma zajela že takrat, ko so se na ta zavod vpisali prvi dijaki. Nenehno smo izpopolnjevali učni načrt in ga skušali prikrožiti tako, da bi vsak absol-

- Morda bi povedali še kaj o uspehu na šoli? - Naj povem, da so podjetja in ustanove z našimi praktikanti zelo zadovoljne. Učni uspehi so zadovoljivi, kampanjskega učenja ni več. Lani ni bil kaznovan noben dijak. Zelim, da bi bilo tudi v prihodnje tako.

Hvaležni smo za pomoč komunne in organizacij. Zveza borcev nam je vsestransko in veliko pomagala. Vsi smo se trudili, da bi bilo kar najmanj težav in kar največ uspehov.

- Povejte nam še kaj o sebi! Imate morda kakšnega »konjička«? - Prav gotovo je gospodarsko strokovno šolstvo moj poklicni in »zasebni konjiček«, je odgovoril z nasmehom.

Inž. Karla Marna smo obiskali z namenom, da bi nam povedal kaj več o sebi. Govoril je le o šolstvu. Nedvomno je razvoj strokovnega šolstva pri nas v veliki meri plod njegovega dela. Se preden je postal ravnatelj Ekonomske srednje šole je bil pedagog in ravnatelj na šoli za učence trgovske stroke v Novem mestu, pozne- pa je prevzel ravnateljsko dolžnost tudi na administrativni srednji šoli. Skromen, tih, toda marljiv delavec na področju strokovnega šolstva bo te dni praznoval življenjski jubilej - 60-letnico. Ob tej priložnosti mu želimo še mnogo uspehov pri strokovnem delu, hkrati pa zvrhan koš osebnih sreč!

vent avon res tiso znanje, ki mu bo v življenju in praksi največ koristilo. To so želela in pričakovala podjetja in ustanove, skratka vsi, ki jim kader s srednjo ekonomsko izobrazbo primanjkuje. Dijake pošiljamo na obvezno praktično delo že po končanem prvem letniku. Veliko je štipendistov, ki se že med šolanjem privajajo razmeram in delu na svojem bodočem delovnem mestu.

Tako je pripovedoval ravnatelj Ekonomske srednje šole v Novem mestu inž. Karel Marn, ko smo ga zapletli v pogovor.

- Koliko štipendistov šolate?

- Lani je bilo med 200 dijaki 140 štipendistov, skupaj so prejeli 6 milijonov štipendij, vsi ste pa so tudi štipendije dijakov iz administrativne šole.

Kratke vesti iz atletike

Na sobotnem atletskem mitingu v Novem mestu so poleg domačih atletov in atletinj nastopili tudi nekateri tekmovalci iz Črnomlja. Posebno zanimiv je bil tek na 1500 m, kjer je zmagovalec Savič (C) dosegel prav dober rezultat. Na 100 metrov je bil spet najhitrejši Padovan (11,8), med tekmovalkami pa Hudetova (14,0). Prvič so tokrat tekli tudi 110 m in 80 m ovire. Oba rezultata Spilarja in Hudetove sta za začetek prav dobra.

Boljši rezultati: 100 m: Padovan 11,8, Pavliha 12,1, 200 m: Padovan 24,7, 400 m: Istenič 55,1, Pavliha 56,5, 1500 m: Savič 4:18,3, Drnovšek 4:32,3, Ostanek 4:37,1, 110 m ovire: Spilar 19,3, disk: Penko 39,48 m (mialdinci: Zgonc 33,74 m), koplje: Penko 47,01 m. - Zenske: 100 m: Hude Jelka 14,0, 80 m ovire: Hude Jelka 14,4.

V soboto bo v okviru I. delavških športnih iger Novega mesta tudi atletska prvenstvo Novega mesta. Poleg članov

sindikalnih podružnic bodo posebej tekmovali tudi ostali člani TVD Partizana. Tekmovalje bo v okviru priprav za prvenstvo Dolenjske, ki bo 1. oktobra v Novem mestu (takrat bo tudi prijateljski ekipni dvoboj NOVO MESTO : KARLOVAC) in za finale ekipnega prvenstva LRS v B programu Zvezne lige, ki bo 8. oktobra prav tako v Novem mestu.

Atletska zveza Slovenije je sporočila, da je bil sprejet dokončen sked, da bo finale ekipnega prvenstva LRS v atletiki - 8. oktobra v Novem mestu. Sporočila je tudi imena finalistov in uradne rezultate prvih dveh kol B programa zvezne atletske lige.

Pri moških so finalisti naslednji: 1. PARTIZAN (N. mesto) 22.360 točk, 2. TRIGLAV (Kranj) 22.351 točk, 3. KLACIVAR II (Celje) 22.121 točk, 4. JESENICE 18.960 točk, 5. KLADIVAR III in 6. LITJA.

Pri ženskih ekipah bodo v finalu nastopili: 1. PARTIZAN

(Nm) 15.461 točk, 2. KLADIVAR II 14.765 točk, 3. TRIGLAV (K) 13.822 točk, 4. KLADIVAR III 11.178 točk in 5. LITJA 7.667 točk.

Pionirji in pionirke Novega mesta se pod vodstvom profesorja Dobovška in svojih teledavnih učiteljev pripravljajo za pionirsko prvenstvo LRS v atletiki, ki bo 1. oktobra v Celju. Nekateri med njimi imajo precej upanja, da se uvrstijo med najboljše v Sloveniji. Za vse bo v nedeljo, 24. septembra, dopolne na stadionu »Bratstva in enotnosti« izbirno tekmovalje. fm

Priporočamo naše renomirane izdelke

- DRAVA
- SUPER DRAVA
- ZETA
- MORAVA

In druge po vašem okusu

★ **TOBAČNA TOVARNA LJUBLJANA**

»SANOLABOR«

trgovsko podjetje na debelo in za uvoz

Ljubljana, Cigaletova 9

dobavlja medicinske in laboratorijske instrumente, opremo, ortopedske pripomočke, laboratorijsko steklo, lekarniške aparate, gumijasto, sanletno in higiensko blago, optična stekla in okvire za očala.

Za remijem zmaga 5:4 (2:1)

Drugo kolo ženske republiške lige je za nami. Črnomaljske rokometiške so morale na vroča tla k ljubljanski »SVOBODI«. Zmaga proti tako renomiranemu moštvu kakor je ljubljanska »SVOBODA« je več kakor zadovoljiva. Črnomaljske krasijo velika borbenost in poštvovalnost ter smisel za kolektivno igro. V III kolu bodo morale v Maribor kjer igrajo v soboto nočno tekmo proti Braniku in v nedeljo proti »DRAVI« v Ptujju.

Smrekar Vinko

Nekaj elektromonterskih s Prekope

Prekopčane je zelo razburilo, ko jim je monter podjetja Elektro iz Novega mesta dejal: »Samo na prag stopim, pa že lahko računam 440 dinarjev.« Tako se preden je v hiši kaj naredil. Bilo je mnogo govoric zavojo tega, Ales je ljudem potem v gostini to tako razložil: »Veste, električarji lahko delajo, kar hočejo.« in prilično ognju še novega olja.

Ales ni imel čisto prav, četudi tisto o 440 dinarjih na pragu hiše lahko tudi drži, le da kmetom tega nihče ne pojasni. Uro monterskega dela so namreč letos znižali od 440 na 220 dinarjev, zato pa je treba monterju plačati tudi pot na

dejo in z dela. Če se monterju na poti, vzemimo, pokvari kolo, je za naročnika to lahko drago, še dražje, če pridejo v hišo kar trije delavci namesto enega. Albinu Zupančiču ni nihče povedal, zakaj mora plačati sedem ur dela, čeprav ga je bilo opravljenega le 3 ure. Od tod nepotrebna huda kri.

Pri teh novih tarifah nastajajo lahko tudi prav neprijetne razlike. — Mokropoljec se bo upravičeno pritoževal, da ga stanje na primer zamenjava vhodne varovalke poleg varovalke same lahko še poltisočaka delavcu za pot, medtem ko bo za isto uslugo Šentjernejčan

plačal skoraj samo material, torej morda petkrat manj.

Nova tarifa je slaba tudi zato, ker ne spodbuja delavcev na delo. Monterju se ne bo mudilo, če se mu pokvari kolo ali če postane na dolgi poti celo žejen. Vsi kmetje dajejo monterjem malico, skoro obvezno klobaso in vina, odkar so se prejšnji monterji, neki Ostrožani, pohvalili: »Kjer ne dobimo malice, jim poštno zaračunamo.«

Janez Sirovka je kričal po vasih, ko so mu jemali zunanji vod trifazne napeljave, ki jo je sam kupil. Rekli so mu, da gre to v Odpad. Ko pa je potreboval znova trifazno napeljavo, so mu dejali, naj si žice zopet sam kupi. Tu gotovo nekaj ni v redu. Priključne vode si mora prvič zares vsak sam kupiti in jih potem izročiti v last in oskrbovanje podjetju Elektro Novo mesto, toda dvakrat tega ne bi smeli od nikogar terjati. Če pa prve žice pri Sirotki niso ustrezale predpisom, bi mu jih morali vrniti in zahtevati od njega, da kupi nove.

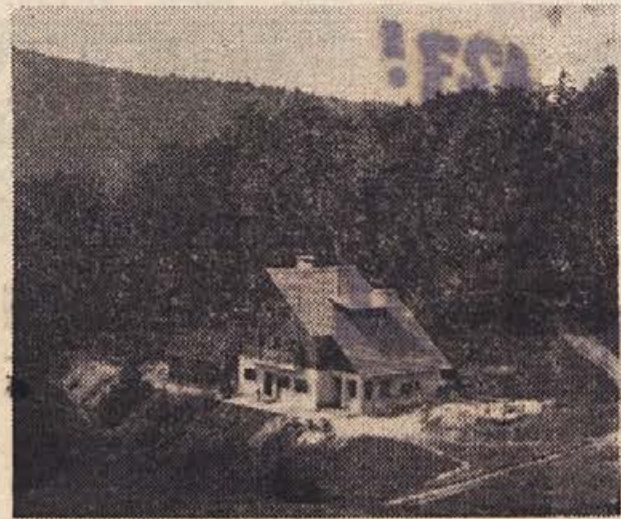
No, Sirovka ni sam; tudi drugi se pritožujejo, da morajo plačevati še drugič priključke, ki so jim jih zamenjali, ker prvi niso bili v redu, kmetom ne bi smeli takrat obljubljati, da ne bodo imeli nikoli več stroškov z njimi. Če pa so se predpisi menjali pozneje, pa ni krivda kmetov in stvar zopet ni čisto preprosta.

Zupan si je kupil za svoj priključek 12-metrski drog, pa so mu ga porabili drugje, njemu

pa dali 8-metrskega — piška-vega. Kdo je kriv nove vojske? Če je drog votel, ne gre v škodo Zupanu, ker ga mora odslej vzdrževati in nadomeščati itak podjetje. Zupan pa bi bil upravičen, da mu povrnejo razliko v ceni, če mu zadostuje 8-metrski drog. To pa verjetno njemu ne zneso dosti, ker si kmetje v lastni režiji nabavljajo droge, do štrikrat ceneje kot podjetje Elektro.

Slišati je pritožbe, da monterji starega materiala, ko ga zamenjajo z novim, ne puščajo vedno lastnikom. Pri podjetju Elektro pravijo, da so njihovi monterji vestni in sposobni delavci. To je prav mogoče, toda naročniki smejo zahtevati, da so z njimi dostojni in da poskušajo vse nesporazume, vjuzdno razčistiti.

Prekopa se hudiče, da je Elektro iz Novega mesta napeljalo mizarskemu podjetju nočno razsvetljavo kar z občinske cestne mreže in da morajo zato vaščani plačevati mizarijem elektriko. — Prebivalci bi radi vedeli, kdo je ta priključek naročil. P. L.

Koča na Bohorju stoji 1023 m visoko in nudi prelep razgled na okoliško hribovje. V tej priljubljeni planinski postojanki senovških rudarjev boste lahko postrženi in celo televizijski prenos si boste lahko ogledali — saj imajo tudi televizijski sprejemnik!

Kočevarjeve mame ni več

Kočevarjeve mame iz Metlike, matere narodnega heroja, general majorja Franca Kočevarja-Cirilja, ni več. Umrla je v 65. letu starosti.

Vest o njeni smrti je globoko pretresla sorodnike in prijatelje. Mnogo ljudi se je zbralo, da jo pospremijo na njeni zadnji poti. Sprevod se je počasi pomikal iz Metlike proti Rosalnicam ob zvoških žalostink mestne godbe.

Ob njenem grobu se je od Kočevarjeve mame v imenu vseh množičnih organizacij, predvsem Zveze borcev in vseh prebivalcev Metlike poslovil tov. Franc Jakljevič.

Vse kar je značilno za težko predvojno življenje malega belokranjskega človeka, je spremljalo Kočevarjevo mamo. Ob prihodu okupatorja v našo domovino, se je takoj aktivno vključila v narodnoosvobodilni boj in nudila pomoč prvim borcem. Njen dom je bil vedno odprt partizanom in aktivistom, in veliko preživelih borcev se še danes s hvaležnostjo spominja zavetja in topline Kočevarjeve hiše.

Bila je ljubeča mati in je sina Franca vzgojila v poštenega preprostega člove-

ka, v ljubezni do resnice. Bela krajina je ponosna, da je sin Kočevarjeve mame prvoborec in narodni heroj, ki se je hrabro bojeval v vseh najtežjih bojih ljudske revolucije. Pogrebu mame so prisostvovali številni predstavniki ljudske oblasti in političnih organizacij iz Metlike, Novega mesta in Ljubljane.

S hvaležnostjo v srcu se bomo vedno spominjali Kočevarjeve mame.

J. D.

Na Studencu smo zvedeli

Televizijski sprejemnik je bil kupljen s prispevki prosvetnega in gasilskega društva, elektrifikacijskega odbora in krajevne organizacije SZDL. Denarno pomoč je odklonilo le Lovsko društvo. Sprejemnik je v razredu. Oddaje gleda zlasti mladina, potek beograjske konference pa je pri sprejemniku spremljalo tudi veliko starejših.

Počastitev padlih borcev v NOV je v okviru občinskega praznika občine Sevnica in 20-letnice vstaje priredila krajevna organizacija ZB. Slavnostni govor je na proselavi 14. septembra imel predsednik organizacije Jože Stojs, mladina je sodelovala s kulturnim programom, predstavniki množičnih in družbenih organizacij pa so položili vence.

V preteklem šolskem letu so bili doseženi zadovoljivi učni uspehi. Od 157 otrok jih je 25 izdelalo z odličnim, 41 s prav dobrim, 74 z dobrim in 5 z zadostnim uspehom. Nezaostnih je bilo 11, neocenjen pa 1 učenec.

Prodaja mesa bo tudi v tem kraju organizirala Kmetijska zadruga iz Sevnice. Lokal že urejajo in bo v kratkem gotov.

Dvorano za kulturne namene bi ljudje nujno potrebovali, saj pravijo, da bi pri gradnji tudi sami pomagali. Najcenejša gradnja

Na Studencu smo zvedeli

dvorane bi bila nad poslopjem zadrugnega skladišča.

Divji prašiči so se pojavili zadnje čase v velikem številu in delajo ljudjem znatno škodo. Kje so lovci?

Drago Kastelic

To in ono z Bučke

V pripravi na krajevni praznik je začelo življenje na Bučki zadnje čase nekoliko hitreje utripati. Na Bučki praznujemo vsako leto svoj praznik 1. novembra v spomin na prvo večjo partizansko borbo 1941. Letos bo praznovanje krajevnega praznika združeno z občinsko proslavo dvajsete obletnice vstaje in pričetka revolucije naših narodov.

Zadružni dom na Bučki in v njem dvorana za prireditve bosta dokončno urejena do 5. novembra, ko bo glavno slavlje. Oboje pomeni za prebivalstvo veliko pridobitev, še posebej dvorana, ker kaže, da bo domače prosvetno društvo nato poživilo svoje delovanje.

Delo pri urejanju vaških poti se je premaknilo z mesta, saj lahko opazimo, da so se kmetje iz posameznih vasi pričeli zbirati k skupnim delovnim akcijam. Kot kaže, so ljudje le spoznali, da imajo od dobro urejenih poti sami največ koristi.

Vse vasi bo treba olepsati, da bodo svetlejšje in lepše pričakale proslavo. Vendar brez sodelovanja posameznikov ne bo šlo, kajti nekaj stavb je na Bučki v takem stanju, da so vse prej kot v ponos lastniku in kraju. Prav bi bilo, če bi lastniki nekoliko razmislili o tem.

Televizijski sprejemnik je bil kupljen s prispevki prosvetnega in gasilskega društva, elektrifikacijskega odbora in krajevne organizacije SZDL. Denarno pomoč je odklonilo le Lovsko društvo. Sprejemnik je v razredu. Oddaje gleda zlasti mladina, potek beograjske konference pa je pri sprejemniku spremljalo tudi veliko starejših.

Počastitev padlih borcev v NOV je v okviru občinskega praznika občine Sevnica in 20-letnice vstaje priredila krajevna organizacija ZB. Slavnostni govor je na proselavi 14. septembra imel predsednik organizacije Jože Stojs, mladina je sodelovala

s kulturnim programom, predstavniki množičnih in družbenih organizacij pa so položili vence.

V preteklem šolskem letu so bili doseženi zadovoljivi učni uspehi. Od 157 otrok jih je 25 izdelalo z odličnim, 41 s prav dobrim, 74 z dobrim in 5 z zadostnim uspehom. Nezaostnih je bilo 11, neocenjen pa 1 učenec.

Prodaja mesa bo tudi v tem kraju organizirala Kmetijska zadruga iz Sevnice. Lokal že urejajo in bo v kratkem gotov.

Dvorano za kulturne namene bi ljudje nujno potrebovali, saj pravijo, da bi pri gradnji tudi sami pomagali. Najcenejša gradnja

Najlepše je na Dolenjskem

Naj se tudi jaz oglasim v našem listu!

Pozdravljam vse domače, znance, prijatelje in prijateljice na Dolenjskem. Spominjam se lepe Krke in gradu na Otočcu, bisera Dolenjske in vam sporočam, da z velikim veseljem dobivam vaš list. Nosim ga po žepih toliko časa, da vse po dvakrat preberem. Naj bo novica na prvi ali drugi strani — vse je iz domačih krajev in zato vedno zanimivo.

Iz lista vidim, kako lepo se je razvila Dolenjska. Prepričan sem, da marsikdo, ki že dolgo ni bil tam, ne bo verjel, da je to res. Zlasti ne za Novo mesto. Pred kratkim sem bil doma na dopustu in sem videl veliko novega. Treba se je res zahvaliti organizacijam, ljudskim oblastem in posameznikom, ki so si pri tem toliko prizadevali. Lepo je živeti v Srbiji, najlepše pa je le na Dolenjskem!

Stane Stih, vojak v Valjevu

Tudi v društvu upokojencev spremembe in decentralizacija

Cas, družbena ureditev in ureditev vprašanj državnih organov narekujejo spremembe tudi v organizaciji upokojencev. Pri glavnem odboru Zveze šhidkatov Jugoslavije, v čigar statutu je tudi delovanje Zveze upokojencev, so si že zamislili ne-

katere organizacijske spremembe. Doslej sta bili pod okriljem Zveze upokojencev dve organizaciji: Zveza osebnih in družinskih upokojencev in Zveza invalidov dela, vendar sta delovali vsaka zase samo v Sloveniji. Bistvene spremembe pa bi po-

slej nastale predvsem zaradi novega zakona o rehabilitaciji invalidov dela. Takl invalidi po rehabilitaciji niso več člani Zveze invalidov dela, ampak člani šhidkatov. Ker imamo danes v Sloveniji že 22 zavodov za rehabilitacijo, bi bila dvojna organizacija le škodljiva.

Da bi tudi vnaprej ostala ta organizacija bližja ljudem, bodo vse dosedanje podružnice ostale nespremenjene, samo osnovne enote se bodo imenovala »Krajevni odbor društva upokojencev in invalidov dela«.

Glede na decentralizacijo oblastnih organov, služb socialnega zavarovanja in zdravstva se bo morala decentralizirati tudi ta organizacija. V komunah ustanovljen občinski odbor društva upokojencev, ki bo imel izvršni odbor in skupščino (po vzorcu socialnega zavarovanja). Razen tega se pripravljata vrsta notranjih sprememb. V prihodnje bodo imele organizacije tele oblike: krajevni in občinski odbor DU in invalidov dela, republiški odbor DU in invalidov dela ter koordinacijski odbor za FLRJ.

V Metliki je novo

Zelezobetonski most na cesti iz Metlike proti Hrvaški nad železnico je bil med vojno porušen. Odtlej je bil most lesen, zdaj pa je ta že star in trhel. Pred dnevi so ga začeli popravljati.

Trgovski lokal modernizirajo. V Metliki je zelo malo moderno urejenih trgovskih lokalov. Pred kratkim je gradbeno podjetje »Pionir« začelo urejati trgovski lokal pri Grabrijanu, ki bo prvi sodoben prostor te vrste v Metliki.

Sindikati o zdravstvu. Na sestanku sindikalne podružnice občinskih in ostalih uslužbencev so razpravljali o novem zakonu v zdravstvu in sestavi pravilnikov. Osvojili so sistem rangiranja. Pravilniki so že izdelani in potrjeni, tako da je Metlika glede tega med prvimi kraji v okraju.

Prisotni so se seznanili tudi z novimi predpisi v upravnih službah. Ob zaključku so sklenili, da bodo obiskali zagrebški velesejem. Del sredstev pa bodo prispevali za ureditev kluba v Metliki.

Dvodnevni izlet v Slovenško Primorje in Istro je v

sredini septembra organizirala sindikalna podružnica LPP Metlika. Udeležilo se ga je 40 članov kolektiva. Ogledali so si Postojno in Predjamski grad, naša obmorska mesta, Pazin, Reko in Delnice. V Plivki so obiskali Tovarno vezanih plošč. Z izletom so bili nadvse zadovoljni.

Umrl je znanj Metličan. Pred dnevi je v 73. letu starosti umrl Anton Krajc. Kljub težkemu življenju je bil vedno nasmejan in med ljudmi zelo priljubljen. Na zadnji poti so ga spremljali njegovi številni znanji in prijatelji. Pri pogrebu je igrala mestna godba, pevec pa so mu zapeli nekaj žalostink.

Na Senovem

Krajevna organizacija SZDL na Senovem je imela pod predsedstvom Jožeta Korinška posvetovanje s predstavniki političnih, družbenih in gospodarskih organizacij. Na posvetovanju so razpravljali o komunalni, obrtniški in ostali dejavnosti na Senovem. Iz tega sestanka posredujemo važnejše zaključke in razpravo:

Dograditev ceste. Lani je bila na Senovem asfaltirana cesta, toda le z grobo platjo asfalta. Ker jo še letos niso dokončali, cesta počasi razpada. Za dokončno dograditev ceste bi se morali čimprej odločiti, ker bi se s tem preprečila škoda.

Parkirni prostor. Na Senovem se je cestni promet povečal, nikjer pa ni pravega prostora za parkiranje vozil. Pred restavracijo (med cestno in potokom) naj bi uredili parkirni prostor.

Slabe čistilne naprave. V pitno vodo zahaja zadnje čase droben pesek, ki kvari kvaliteto vode in vodovodne naprave. Z izpopolnitvijo čistilnih naprav pri zajetju v Eobravi, bi se ta nevarnost odpravila.

Zajezitev potoka. — Okrajna vodna skupnost v Novem mestu je odobrila sredstva za zajezitev reštanskega in doljskega potoka. Potoka prestopata strugo ob večjih nalivih in povzročata veliko škodo. Zakaj se z delom ne prične, dokler so ugodne vremenske razmere?

Tržnica in javno stranišče. — Nedavno je občina odkupila Vodopivno gradbo, v kateri bi se lahko zgradili tržni prostori in javno stranišče.

Lepša zunanost kraja. Marsikaj bo treba napraviti, da bo Senovo dobilo lepšo podobo. — Pred hišami naj bi zasadili zelenje in rože. Smetiščna jama pri zdravstvenem domu in neurejena okolica pred spomenikom in kino dvorano, svinjaki pri restavraciji, kokošjaki v zgornjem in spodnjem naselju, kupečki smeti, ki jih iz avtobusne postaje potegne na cesto (avtobusno podjetje »Gorjanci«) in še marsikaj močno kvarijo zunanost kraja. Nekaj bo potrebno ukreniti!

Občina dejavnost nazadnje. — Pred vojno je bilo na Senovem več obrtnikov kot danes, ko je pomanjkanje primernih lokalov. Število prebivalstva je naraslo, potrebe po obrtniških službah pa so vsak dan večje. Gradili so se novi stanovanjski bloki, na prostore za obrtno dejavnost pa ni nihče pomislil. Zlasti primanjkuje čevljarjev, krojačev in frizerjev. Zmogljivost sedanje pekarnje je nizka in ne zmore vsega. Za vse te obrti bo potrebno zgraditi prostore.

Transportno podjetje iz Vidma-Krškega naj pomaga. SAP iz Celja je imel že več let vpeljana avtobusna proga Kozje-Senov-Brestanica, ki jo je s 1. aprilom t. l. ukinil. Prebivalcem je bila ta zveza zelo koristna, saj je povezovala 4 km oddaljeni kraj z železniško postajo v Brestanici. Avtobusa so se močno posluževali dijaki in učenci in tudi za prevoz počite je bilo dobro urejeno. — Transportno podjetje iz Vidma-Krškega naj bi ugodilo željam Senovčanov in vpeljalo progo.

Novomeška kronika

Občinska delavska univerza prireja danes zvečer ob 18. uri v Domu JLA predavanje »Beograjska konferenca izvenbiokovskih držav in mednarodni odnosi«. Predaval bo urednik znanjepolitične rubrike Dela Miran Sustar, njegova izvajanja bodo spremljana s filmom.

Ljubljansko Mestno gledališče je v torku zvečer gostovalo v Novem mestu s Frankovim »Pelikanom« v režiji Jožeta Tifana. Gostovanje je bilo v okviru tovarne Novoteks.

V velesajmskih dneh so bile novomeške ulice bolj prometne kot sicer. Mnogi, ki so se mimo Novega mesta vračali iz Zagreba, so zavili z avto cestami in si ogledali naše mesto. Tako so se dnevi potniki iz Ljubljane, ki težko prihli v Ljubljano polni in v Novem mestu vsakokrat niso mogli več sprejeti novih potnikov.

Pred nekaj tedni je bencinska črpalka na križišču pred šolami dobila nov stroj za mešanje olja. Aparat popolnoma

izsesa staro olje in nalije novega. Ima tudi vdolane mere, tako da se točno vidi, koliko olja je bilo porabljenega. Nove pridobitve so veseli vsi lastniki avtomobilov, saj se jim ni treba več plaziti pod vozilom in odpirati pip.

Ponedeljkov živilski trg je bil kot vedno zadnje čase zelo dobro založen. Prodajali so paradižnike po 60 din, melancane po 80 din, papriko po 80 din, buče po 20 din, solato po 80 din, šopke rož po 60 din, jabolka po 40 din, slive po 40 din, grozdje po 130 din, jajca po 28 din, kumare za vlaganje po 180 din in breskve po 80 din. Dobiti je bilo tudi mleko po 50 din, silivoko po 350-400 din in vino po 150 din liter. Promet s pleteninami je bil precejšen, prav tako dobro so šle v promet morske ribe, ogrlice in zaponke.

Gibanje prebivalstva: rodili sta: Zlata Zerajčič s Ceste komandanta Staneta 12 — deklico, in Ivarka Banič s Prisojne poti — deklico. — Smrti in porok ta teden ni bilo.

Na novomeškem sejmišču

Ker je bil minuli ponedeljek tudi sejem v Skočjanu, je bil promet s prašiči na novomeškem sejmišču nekoliko manjši kot običajno. Naprodaj je bilo 795 prašičev, prodani pa so bili skoraj vsi, saj je le 24 prašičev nov odšlo spet domov. Cena je bila nekoliko višja — od 3500 do 17.000 din. Tokrat je bilo precej kupcev s hrvaškega, zato so kupčije sklopali precej živahno.

Drobna iz Bele Krajine

Na ovinku pod vasjo Kvasica, na cesti Crnomelj-Vinica, se še ni zgodila večja prometna nesreča, vendar je za voznike motornih vozil ovinek izredno težak. Tu je cesta ozka, strma, ovinek pa nepregleden, zato so začeli cestišče razširjati, ovinek pa bodo napravili preglednejši. Nedvomno bo to precej pripomoglo k varnosti prometa.

Izlet na Hmeljnik in Trško goro

Planinsko društvo Novo mesto zaključuje vrsto letošnjih neposrednih izletov z zadnjim izletom na Hmeljnik in Trško goro v soboto, 24. septembra 1961. Odhod iz Novega mesta z avtomobilom ob 13.30 do Karteljevega, od tu pa peš do Hmeljnika, na Trško goro ter nazaj v Novo mesto. Povratak v Novo mesto okoli 19. ure. Za izlet in predhodni prijav. 24. septembra ob 13.30 na avtobusno postajo ali pa do 14. ure na Hmeljnik, od koder bomo pot skupno nadaljevali po grebenih dolenskih gričev mimo vinogradov na Trško goro. V primeru slabega vremena izleta ne bo.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Četrtek, 21. septembra: Matej Petek, 22. septembra: Mavricij Sobola, 23. septembra: Slavojka Nedelja, 24. septembra: Nadja Ponedeljek, 25. septembra: Uros Torek, 26. septembra: Justa Sreda, 27. septembra: Radomila

KRONIKA NESREC

PRODIM Fiat 600, uvožen, specialno opremljen z radioaparatom. Urh, Novo mesto.

STROJEPIŠNA DELA sprejem na dom Naslov v upravi lista (994-61).

USLUZBENKA laže prazno ali opremljeno sobo. - Naslov v upravi lista (994-61).

GOSPODINJSKO POMOČNICO isče Peric, Novo mesto, Paderskeva 33.

TRGOVSKEGA POMOČNIKA železniske stroke sprejme takoj ali po dogovoru Splošno trgovsko podjetje Metlika.

ODDAM SOBO dvema moškima. - Naslov v upravi lista (999-61).

KUPIM SOBO v Novem mestu ali dam posojilo. Naslov v upravi lista (999-61).

PRODIM dobro ohranjen motor NSU-Prima in moški šivalni stroj znamke Singer. - Obrtnik, Novo mesto.

PREKLICI

Preključujem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 310890. - Leopold Rus, Golobnjek 12 - Mirna peč.

Marija Smrekar iz Smarjete 16 preključujem, kar sem govorila zoper Vido Juvančič iz Gornje vasi, p. Smarjeta.

Marija Besal iz Smarjških Toplic 2, p. Smarjeta, preključujem, kar sem govorila o Francu Besalu iz Obrha 3, p. Smarjeta, za neresneno.

ZAHVALE

ZAHVALA
Ob prerani in teški izgubi ljubega sina, brata in svaka

RUDIJA RIBICA

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti in sočustvovali z nami. Posebna zahvala podjetju "Pionir", direktorju tov. Ivanu Kocvarju za razumevanje, govornikom, godbi sindikalnega podružničnega podjetja, strojnemu parku, strojnikom iz Krškega, OBO ZB KO ZB za poklonjene vence. Vsem najlepša hvala!

Zalujoči: mama, brata Tone in Jože z družinama, sestra Vida ter ostalo sorodstvo.

Avtobusna proga Sevnica - Studence - Bučka je bila te dni poskusno vpljana. Ljudem je ta proga potrebna in želijo, da je ne bi ukinitili.

Asfaltiranje pločnikov so pred dnevi končali v Metliki. To delo je opravljala že mladinska delovna brigada, v avgustu in septembru pa so pločnike dokončno uredili delavci komunalne uprave. Asfaltirani pločniki so velika pridobitev za Metliko.

Več dohodkov kot izdatkov je bilo lani v okrajnem proračunu, kot je pokazal zaključni račun OLO Novo mesto, ki so ga odborniki potrdili na zadnji seji, 17 milijonov - za toliko so dohodki presegli izdatke, so prinesli v letošnji okrajni proračun.

649 ha kmetijskih površin družbene proizvodnje bo meča še letos Kmetijska zadruga Trebnje K dosedanjim 441 ha bodo pridružila vsa zemljišča SLP sposobna za strojno obdelavo (21 hektarov njiv in 27 hektarov travnikov) ter 160 ha površin iz zakupa. Letošnji prirastek znaša kar 47%!

Površino okoli motelov pri bencinski črpalke na Otočcu urejajo te dni, hkrati pa urejajo tudi okolico bencinske črpalke in dograjujejo dva ostala motela. Pri razvijajočem se avtomobilizmu je oboje gotovo potrebno.

Novo izletniško gostišče urejajo na Veselici pri Metliki. Nekdanjo zidnico bodo preuredili v lepo gostišče, ki bo razen dobre postrežbe nudilo gostom tudi prekrasen razgled na Gorjance in na Kolfo.

Kronovo in Karteljevo - strah za šoferje

Od 10. novembra 1960 do letošnjega septembra so na priključku avtomobilske ceste v Karteljevem raziskali 10 težjih prijavljenih nesreč, v katerih se je poškodovalo 9 osebnih avtomobilov in eno motorno kolo. V teh nesrečah je našel smrt en potnik, sedem pa jih je bilo laže in teže poškodovanih. Skupno škodo so ocenili na 1.700.000 dinarjev. - Prometni organi so raziskali še 8 neprijavljenih nesreč, vedo pa povedati, da je bilo nezgod mnogo več.

Na nadvozi v Kronovem je bilo 7 prometnih nesreč samo letos. Med temi so bile tri težje in tri lažje, en potnik pa je izgubil življenje. Škodo so ocenili na več kot milijon dinarjev.

Po teh podatkih se moramo zamisliti: kdo je pravzaprav švarer na teh delih avtomobilske ceste? Priključek v Kar-

S sopotnikom v jarek

Prejšnji teden se je proti Otočcu peljal motorist Jože Avsenik iz Drganjih sel. Za njim je sedel Franc Vidmar iz Straže. Ker se jima je - mudilo -, sta na ozki cesti v Ločni prehitela druga motorna vozila. Ko sta hotela pustiti za seboj avto, sta se ustela. Zaneslo ju je v jarek. Oba sta bila le laže poškodovana, na vozilu pa je za 30.000 din škoda.

Kolesarka pod tovornjakom

13. septembra se je po cesti v Brezini pri Brezicah peljala kolesarka Marija Krstnik iz Sentenarta. Za njo je vozil tovornjak NM-14-40. Ko je Krstnikova hotela v zaželeno smer, ni dvignila roke. V tistem trenutku je privozil za njo tovornjak in le dobrih zavoram na tem vozilu se mora zahvaliti, da je ušla večji nesreči.

teljevem je speljan v močnem prednem nagibu, zaradi česar vozilo zaneslo v desno. Zavoj je preoster in skrajno nepregleden. Kdor ga ne pozna, bo stezka usel nesreči. - Nadvoz v Kronovem, ki pripelje na avtomobilsko cesto v zelo ostrem zavoj in 8-metrskim padcem, pa je še bolj nevaren. Kdor se pelje po cesti, ga skoraj ne opazi, zlasti ne pomoči. Tam bi morali postaviti ograjo, ob avtomobilski cesti pa table, ki bi voznika že nekaj sto metrov od nadvoza opozarjale na odcep.

Kdečji petelin v gozdu

Dne 1. septembra so delavci v gozdu Tomaževskega borsta pri Zagradu čistili smrečje in kazigali vejevje. Neprevidnost in neodgovornost pri delu sta povzročili požar, ki se je sprva počasi širil, kasneje pa ga ni bilo več mogoče pogasiti. Požar je ogrozil 16 ha iglavcev in celo vas Vel. Poljane, ker so nekatera gospodarstva poslopja čisto blizu gozda.

Ko je udarilo plat zvona, se je hitro zbrala gasilska četa iz Zbur pri Smarjeti in pod poveljnikom Vinkom Gorencem z vso naglico odhitela gasiti. Dvajset gospodarskih poslopj je čakalo pomoč. Kljub težavam so gasilci le uspeli pogasiti še močno razširjeni ogenj.

Vaščani Vel. Poljan so se za pozitivnost in odlično organizacijo gasilec iz Zbur za-

Na Dobljčki gori je gorelo

V poznih popoldanskih urah 8. septembra so ljudje pod Dobljčki goro spot zagledali ogenj. Požar, katerega vzrok še ni izjelo, je upepelil zidnico in srambo posestnika Matije Plečnika. Poslopje je bilo vredno 150.000 dinarjev, vendar ni bilo zavarovano.

KRONIKA NESREC

Brezice, 23. sept.: italijanski barvni film »Kapetanova hči«, 23. sept.: japonski film »Ljudje torpeda«, 24. in 25. sept. ameriški barvni film »Dar bio Džill«, 27. sept.: poljski film »Krog«.

Crnomočij, 22. in 24. sept.: ameriški barvni film »Dve ljubezni«, 26. in 27. sept.: francoski barvni film »Nenavadna Amerika«.

Kostanjevica, 24. sept.: ameriški film »Doživljaji kapitana Vajta«, 27. sept.: angleški film »Hamlet«.

Metlika, 23. in 24. sept.: angleški film »Poplave strahu«, 27. sept. ameriški film »Dvanajst jeznih mož«.

Mokronog, 23. in 24. sept.: ameriški film »Velikan«, 11. del, 27. sept.: angleški film »Tajnost zapuščenega okna«.

Novo mesto - Krka: od 22. do 23. sept.: jugoslovanski film »Bell vrag«, od 26. do 28. sept.: jugoslovanski barvni film »Kočija sanj«.

Novo mesto - Dom JLA: od 21. do 24. sept.: češki film »Vsi in princip«, od 26. do 28. sept.: jugoslovanski film »Pet minut raja«.

Semič, 24. sept.: italijanski film »Očetje in otroci«.

Sevnica, 23. in 24. sept.: angleški film »Operacija Amsterdamska«, 27. sept.: jugoslovanski film »Deveti krog«.

Trebnje, 23. in 24. sept.: ameriški barvni film »Hrabri in močni«. Predstava v soboto ob 20 in v nedeljo ob 14, 16 in 18.30, 27. sept.: italijanski film »General Rovere«. Predstava v sredo ob 20.

Videm-Krško, 23. in 24. sept.: ameriški barvni film »Drevo za obešanje«, 24. sept.: matineja »V prijateljski Afriki«, 27. in 28. sept.: ruski barvni film »Nebo ključ«.

KRONIKA NESREC

Pretekli teden so se poročili in iskali pomoči v novomeski bolnišnici: Vinko Judež, delavec z Brega, je padel s kolesa in si poškodoval glavo. Franc Prime, kmet iz Trebče vasi, si je pri gasenju požara opek obraz in roke. Rozalija Kambič, gospodinja z Obrha, je padla s kolesa in si poškodovala glavo. Jože Grm, sin posestnika s Prevol, je padel s kolesa in si poškodoval glavo. Jože Bakše, sir kmeta iz Cerovega loga, se je urezal s koso v palec. Alojza Avsca, delavca iz Smolenje vasi, je podri voz in ga poškodoval.

OBJAVE — RAZPISI — OBVESTILA

Razpisna komisija pri Javnem tozilstvu LR Slovenije razpisuje uslužbenko mesto

STROJEPIŠKE
pri Okrožnem javnem tozilstvu v Novem mestu. Pogoji: strojepišec La, Ib ali II. razreda s strokovnim izpitom ali pomožni pisarniški referent z znanjem strojepišja. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Ponudbe z lastoročno napisanim življenjepisom in podatke o šolski in strokovni izobrazbi pošljite do vključno 5. oktobra 1961 na Okrožno javno tozilstvo v Novem mestu.

Občinski ljudski odbor Novo mesto - oddelek za družbene službe razpisuje prosto mesto

Prepovedan vstop na avtomobilsko cesto
9. septembra popoldne je z osebnim avtomobilom NM 11-66 iz Novega mesta proti Ljubljani potovala Helena June iz Vidma-Krškega. Pri vasi Jezero je s poljske poti na avtomobilsko cesto pridrvel motorist Alojz Gašperšič iz Jezera. V trenutku je pripeljala Junčeva in s prednjim koncem avtomobila zadela v motorista. Motorno kolo je zdrsel po nasipu, avto pa se je prevrnil in nekaj metrov drsel po cestišču. Oba voznika sta bila le laže poškodovana, na vozilih pa je za 250 tisoč dinarjev polomljenega.

hvalil. Ta požar pa je opomin vsem, naj bodo pri delih v gozdovih previdnejši.

Jože Gorenc

Krik izpod peska
Na delovišču v občinskem peskolomu v Mokronogu je 11. septembra večji plaz peska zal delavca Alojza Metelka iz Druške vasi pri Trebelnem. Ko so ga odkopali, je tmel teče poškodbo po vsem telesu. Prepeljali so ga v novomesko bolnišnico, kjer se zdravi.

BREZIŠKA KRONIKA NESREC

Pretekli teden so se poročili in iskali pomoči v breziški bolnišnici: Ignac Bizjak, delavec iz Leskovca, si je pri delu zlomil roko. Karolina Butara, gospodinja iz Brezja, je pri padcu s podstrešja dobila notranje poškodbe. Ivan Ferlin, sin rudarja iz Stolovnika, je padel in si poškodoval glavo. Matija Jalovec, upokojenec iz Dola, je v stanovanju padel in si poškodoval roko. Anico Stefančič, delavko iz Mrtvice, je nekdo napadel in ji poškodoval glavo. Marijo Krstnik, trgovsko vajenka iz Sentenarta, je povozil avtomobil in si poškodoval roke in levo nogo. Gizela Rečer, upokojenka iz Pišec, si je pri padcu v stanovanju poškodovala nogo. Pavel Krošelj, traktorist iz Zdol, je padel s kolesa in si poškodoval koleno. Ivan Moškon, delavec iz Koprivnice, je v pretepu dobil poškodbe po glavi in hrbtu.

Iz novomeske porodnišnice

Pretekli teden so v novomeski porodnišnici rodile: Elizabeta Gulič iz Sentenarta - dekle, Anica Urbanč iz Grčece vasi - dečka, Alojzija Omerzo iz Arnovega sela - dečka, Ana Liperkovič iz Senkova - dekle, Martina Kink iz Bučerce - dečka, Slava Krčević iz Hraštine - dečka, Marija Proselc iz Mosteca - dečka, Olga Bogovič iz Arnovega sela - dekle, Anica Libersar iz Vidma-Krškega - dekle, Pepca Lorber iz Mrzlave vasi - dekle, Režika Travnjkar iz Zs. Susice - dekle, Ana Slak iz Pišec - dečka, Stelka Jagodič iz Malene - dečka in Nada Gričar iz Straže - dečka.

GIBANJE PREBIVALSTVA

VIDEM-KRSKO
Avgusta je bila rojena era deklica.

NOVO MESTO
V času od 11. do 18. septembra je bilo rojenih 19 dečkov in 12 deklic.

Poročili so se: Edvard Kos, strojnik iz Crmošnjic, in Jerica Zupančič, tovarniška delavka iz Smolenje vasi; Vincenc Osolinč, ključavničar iz Muhaberja, in Olga Kastreve, priučena laborantka iz Vel. Bučne vasi; Anton Bojanc, krojač iz M. Bučne vasi, in Ljudmila Fink, trgovska pomočnica iz Ceglince.

Umrli so: Martin Zupan, upokojenec z Libne, star 96 let; Angela Kramzar, gospodinja iz Pleter, stara 85 let; Pavla Vodopivec, gospodinja iz Pleter, stara 70 let; Ivan Kaše, vajenec

- dekle, Martina Bregar iz Družinske vasi - dekle, Angela Starčič z Rožnega vrha - dekle, Martina Gramc iz Regerce vasi - dekle, Angelica Bostan iz Semiča - dekle, Anica Zupič iz Vranovičev - dečka, Draga Bučar iz Eol. Vrhpolja - dekle, Terezija Miklič iz Mačkova - dečka, Frančiška Božič iz Gor. Suhadola - dekle, Ivanka Povše iz Dol. Toplice - dekle, Terezija Perše iz Dol. Toplice - dekle, Ivanka Debelak iz Sp. Starega gradu - dekle, Martina Kramarič iz Metlike - dekle, Stelka Kralj iz Zagrada - dečka, Marija Novak s Cateza - dečka, Tončka Sitrbec z Rateža - dečka, Terezija Vipavec iz Tribuč - dekle, Tilka Miklavčič s Kriza - dekle, Marija Kraševc iz Gor. Lokvice - dekle, Marica Retkovač iz Zabje vasi - dečka.

IZ BREZIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so breziški porodnišnici rodile: Elizabeta Gulič iz Sentenarta - dekle, Anica Urbanč iz Grčece vasi - dečka, Alojzija Omerzo iz Arnovega sela - dečka, Ana Liperkovič iz Senkova - dekle, Martina Kink iz Bučerce - dečka, Slava Krčević iz Hraštine - dečka, Marija Proselc iz Mosteca - dečka, Olga Bogovič iz Arnovega sela - dekle, Anica Libersar iz Vidma-Krškega - dekle, Pepca Lorber iz Mrzlave vasi - dekle, Režika Travnjkar iz Zs. Susice - dekle, Ana Slak iz Pišec - dečka, Stelka Jagodič iz Malene - dečka in Nada Gričar iz Straže - dečka.

GIBANJE PREBIVALSTVA

iz Vidma-Krškega, star 16 let; Janez Pavlovič, obhodnik proge iz Sp. Starega gradu, star 38. let.

NOVO MESTO
V času od 11. do 18. septembra je bilo rojenih 19 dečkov in 12 deklic.

Poročili so se: Edvard Kos, strojnik iz Crmošnjic, in Jerica Zupančič, tovarniška delavka iz Smolenje vasi; Vincenc Osolinč, ključavničar iz Muhaberja, in Olga Kastreve, priučena laborantka iz Vel. Bučne vasi; Anton Bojanc, krojač iz M. Bučne vasi, in Ljudmila Fink, trgovska pomočnica iz Ceglince.

Umrli so: Rudolf Ribič, strojnik iz Gor. Karteljevega, star 34 let; Jože Vodopivec, delavec iz Brezja, star 56 let; Klara Klemenčič, gospodinja z Vel. Slatnika, stara 76 let.

Otroci požigalci

Dne 13. septembra se je 3-letni Zibertov Janezek z Vinici pri Smarjeti igral s sovratniki na gospodarskem poslopju Viktorja Godca. Otroci so imeli s seboj vžigalice. Otroška igra pa se je kmalu spreminila v velik požar, kakršnega na Vinici še dolgo niso videli. Zgoraj sta gospodarski poslopji Viktorja Godca in Jožeta Ziberta, vredni več kot 3 milijone dinarjev. Videti je, da starši še ne vedo da vžigalce niso otroška igrača

Nevarna vožnja v Grmovljah

11. septembra sa je nekaj minut čez enajsto v Grmovljah prevrnil tovornjak CE 20-49, ki ga je vozil Ivan Krofclj. Tovornjak je bil naložen z 2-metrskimi železnimi osmi. Ker je bil tovornjak naložen nepravilno je tovornjak v desnem zavoju na priključku proti avtomobilski cesti nagnilo na levo stran zaradi česar se je prevrnil. Na vozilu je za 200.000 din škoda.

Nabirajte zdravilna zelišča

Cvet: rmana s peclji do 1cm, rdeče deteljičice, bele deteljičice.

List: beladone - volj, je češnje, vinogradniškega lapuha, jeternika, melise, maline, ozkolistnega trpotca, pekoče koprive.

Rastlino: gladilnika krvavega mlečka, smetlika grenkuljice, melise, vodne kreče, dobre misli, škrdolice, črnobine, zlate rozge.

Korenine: arnike, beladone - volčje češnje, koprave - bodeče neže, malega divjega janeža, velikega divjega janeža, medvedovih tac, trobentice, male noricemale beladone, repinca, regrata, srčne moči, pekočih koprive.

Lubje: češmahovih korenin, krljike.

Plodove: češmina, gloega - belegra trna - glogovca, celega šipka, luščine šipka brez semena, črna trna, oparnice, jerebke.

Razno: gomolje jesenskega podleska, zelene lupine oreha.

Korenine koprave - bodeče neže odkupujemo po 300 din kilogram. Gomoje jesenskega podleska je treba razrezati v debelini pol centimetra. Navodila in cene dobite v vaši zadrugi ali pa pri GOSAD, skladišče Novo mesto, Slakova ul. 8.

Cik cak vožnja pijanega mopedista

4. septembra popoldne se je pijani Franc Jerman z mopedom peljal proti Bralinu. Zadel se je v vojaka, ki je šel pravilno po desni strani in zaradi plaval po cestišču. Zaradi večjih poškodb na glavi in rokavi so ga prepeljali v novomesko bolnišnico.

Deček v motoristu

Motorist Jože Weiss iz Semiča je 10. septembra popoldne v Crmošnjah na cesti II. reda pod 7-letnega Borisa Veseliča. Ugotovili so, da je voznik vozil pravilno po desni strani in da se je deček zagnal vanj, ne da bi prej pogledal, če je na cesti kakšno vozilo. Deček je bil teže poškodovan.

DOLENJSKI LIST

LASTNIK IN IZDAJATELJ: Okrajni odbor Socialistične zveze delovnega ljudstva v Novem mestu - IZDAJATELJSKI SVET: Milan Baškovič, Tone Gošnik, inž. Davorin Gros, inž. Jože Legan, Franc Molan, prof. Ema Muser, Maks Pogačar, Miran Simič, prof. Tone Trdan, Janez Vitkovič in Viktor Zupančič

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Miloš Jakopec, Drago Kastelic, Jože Prime in Ivan Zoran

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 20 dinarjev. - Letna naročnina 900 dinarjev, polletna 450 dinarjev, četrtletna 225 dinarjev; plačljiva je vnaprej. - Za izozemstvo 1800 dinarjev. - Tekoči račun pri podružnici Narodne banke v Novem mestu: 606-11-3-24 - NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto Glavni trg 3 (vhod iz Dilančeve ulice) - Poštni predal: Novo mesto 33 - TELEFON številka 127 - Rokopisov in fotografij ne vračamo - TISKA: Casopisno podjetje »DELO« v Ljubljani.